

ETSIVÄN NUORISOTYÖN

KÄSIKIRJA

**VALTAKUNNALLINEN
ETSIVÄN NUORISOTYÖN
KÄSIKIRJA**

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	4
2	ARVOT JA TYÖOTE	6
3	OHJAUS JA VALTIONAVUSTUS	10
	Ohjaavat lait	10
	Henkilötietojen käsittely	14
	Valtionavustus etsivään nuorisotyöhön	20
4	PERUSTEHTÄVÄ JA TAVOITTEET	22
5	KOHDERYHMÄ JA OHJAUTUMINEN	26
6	ETSIVÄ NUORISOTYÖ KÄYTÄNNÖSSÄ	30
	Työmuodot, menetelmät ja toimintaympäristö	30
	Etsivän nuorisotyön prosessi	36
	Kohtaaminen, tuki ja eteenpäin ohjaaminen	38
7	ETSIVÄ NUORISOTYÖNTEKIJÄ	40
	Ammatillinen identiteetti	40
	Työhyvinvointi ja työssäjaksaminen	42
8	TIEDON TUOTTAMINEN JA VAIKUTTAMINEN	44
9	VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI	46
10	JOHTAMINEN JA TUKI	48
	Johtaminen	48
	Vertaisverkostot ja -tuki	50
11	MONIAMMATILLISET VERKOSTOT	52
12	ARVIOINTI, LAATU, KEHITTÄMINEN JA RAPORTOINTI	56
13	YHTEISTYÖKUMPPANEILLE	60
14	ALUEELLISET ERITYISPIIRTEET JA ORGANISAATION OMAT TOIMINTATAVAT	64
15	HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ	66
16	KIRJALLISUUTTA JA TUTKIMUSTA	68
17	PEREHDYTYSOPPAAN KEHITTÄMISEEN OSALLISTUNEET ETSIVÄT NUORISOTYÖNTEKIJÄT	70

1. TERVETULOA ETSIVÄÄN NUORISOTYÖHÖN!

Tämä opas on tarkoitettu ensisijaisesti etsiville nuorisotyöntekijöille ja heidän esimiehilleen perehdytyksen tueksi, mutta myös kokeneemmat ammattilaiset voivat hyödyntää sitä työn suunnatamisessa, kehittämisessä ja rajapintojen etsimisessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Tämän oppaan avulla ymmärrät paremmin etsivän nuorisotyön taustaa, arvoja ja eetosta sekä nuorisolain määrittelemää perustehtävää.

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on tavoittaa alle 29 -vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työelämän ulkopuolella tai tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä haluaa. Etsivä nuorisotyö vahvistaa nuoren valmiuksia päästä elämässä eteenpäin. Etsivä nuorisotyö on nuorelle vapaaehtoista.

Etsivä nuorisotyö on läsnä nuorten keskuudessa ja tarjoaa mahdollisuuden turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja tukee nuorta hakeutumaan niihin palveluihin, joita hän tarvitsee ja haluaa.

Etsivän nuorisotyön juuret ovat etsivässä työssä, jota on tehty eri muodoissaan syrjäytyneiden väestönosien parissa jo vuosikymmeniä. Suomalainen etsivä työ on ottanut vaikutteita muista Pohjoismaista ja Euroopasta; etsivään nuorisotyöhön on vaikuttanut erityisesti Norjan nuoriin suunnattu sosiaalityö, jossa etsivä työ on merkittävässä osassa. Lisäksi taustalla ovat vahvasti myös nuorisotyön eetos, arvot ja toimintatavat – kuten kasvun tukeminen, rinnalla kulkeminen sekä osallisuuden ja toimijuuden vahvistaminen.

Etsivä työ perustuu kuuntelemiseen ja neuvottelemiseen – mitä nuori haluaa ja mihin hän on valmis sitoutumaan. Kaiken muutokseen tähtäävän työn lähtökohtana on ihmisten ja yhteisöjen oma osallisuus asetettujen tavoitteiden määrittelyssä ja toteuttamisessa. Yksilötason lisäksi etsivää työtä tehdään myös yhteisötasolla, sillä yhteisöissä tapahtuvat muutokset tukevat yhteisön jäsenten yksilöllistä prosessia. Etsivän työn ydin on ymmärtää yksilöiden tahdonilmaisut oikein, löytää keinoja muutosten saavuttamiseen ja olla mukana luomassa muutoksille myös yhteisöllisiä ja yhteiskunnallisia edellytyksiä. (Lähde: Amet ry). Etsivä nuorisotyö tavoittaa nuoria sekä heidän omista arjen toimintaympäristöistään että verkostojen kautta.

Etsivää työtä on tehty Suomessa 1960 -luvulta alkaen – silloin työskenneltiin erityisesti jengien parissa uudella tavalla, menemällä ulos sinne, missä nuoret ovat. Työtä tehtiin 1970 -luvulla Norjan mallin mukaisesti sellaisten nuorten parissa, joiden katsottiin elävän riskioloissa. Työ profiloitui kadulla tehtäväksi työksi, jossa keskityttiin palvelujen ulkopuolella, vaikeassa tilanteessa olevien erityisryhmien, kuten narkomaanien ja prostituoitujen, tukemiseen. Työtä tehdään työparina ja kaduilla luodaan kontakteja nuoriin, joille ehdotetaan sitten tapaamisia myös ”kentän” ulkopuolella. (Lähde: Välttämisen ammattilaiset, Vamos).

Etsivää nuorisotyötä on tehty Suomessa 1990 -luvulta alkaen ja vuonna 2008 opetus- ja kulttuuriministeriö alkoi rahoittaa etsivän nuorisotyön kokeiluja kunnissa osana sosiaalisen vahvistamisen palvelukokonaisuutta. Nuorisolakiin etsivä nuorisotyö kirjattiin ensimmäisen kerran 2011, jolloin opetus- ja kulttuuriministeriö alkoi myös myöntää kunnille säännöllisempää avustusta etsivän nuorisotyön järjestämiseksi. Näin mahdollistetaan valtakunnanlaajuinen joustava ja helposti saavutettava lähipalvelu niille nuorille, jotka ovat jäämässä syrjään tai tarvitsevat muuten tukea löytääkseen oman polkunsaa.

Etsivää nuorisotyötä on tehty Suomessa 1990 -luvulta alkaen...

JOHDANTO

2.

ARUOT JA
TYÖOTE

ETSIIVÄN EETOS JA ARUOT

Kaikkea nuorisotyötä ohjaa ensisijaisesti nuorisolaki ja siellä määritetyt periaatteet. Lisäksi nuorisotyölle on tehty Nuorisotyön ammattieettinen ohjeistus (Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry ja Nuoris- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry), joka on tarkoitettu nuorisotyön ammattilaisille, joilla on alan koulutus ja jotka työskentelevät kuntien, järjestöjen tai yksityisen sektorin palveluksessa.

Ammattieettisen ohjeistuksen mukaan nuorisotyön tavoitteena on, että jokainen nuori saavuttaa omien voimavarojensa ja näkemyksensä mukaisen paikkansa yksilönä ja yhteiskunnan jäsenenä. Nuorisotyössä tuetaan ja mahdollistetaan nuorten omaehtoista toimintaa, nähdään nuoret yksilöinä ja ryhmän jäseninä, ohjataan nuoria ratkaisemaan myönteisesti ristiriitoja sekä välttämään asenteellisuutta ja ennakkoluuloja. Nuorisotyöntekijä valaa omalla toiminnallaan ja olemuksellaan uskoa tulevaan. Nuorisotyö on kohtaa-mista, kannustavaa kasvatusta ja yhdessä tekemistä. Nuorisotyöntekijä löytää aikaa silloin, kun nuori sitä tarvitsee. Hän ymmärtää nuorisotyön rakentuvan nuoren vapaaehtoiselle osallistumiselle. Nuorisotyöntekijä tarttuu vääryyksiin ja korjaa epäoikeudenmukaisuutta, puuttuu nuoren kasvua, kehitystä tai terveyttä vaarantavaan toimintaan sekä toimii tasapuolisesti, oikeudenmukaisesti ja erilaisuutta kunnioittaen.

Nuorisotyöntekijä tunnistaa nuorten erilaisia tarpeita, välittää, on läsnä ja kannustaa nuorta. Nuorisotyöntekijä antaa nuorelle aikaa oppia elämästä ja korjata tekemiään virheitä. Nuorisotyö vahvistaa nuoren osallisuutta lähiyhteisöissä, eri kulttuureissa ja yhteiskunnassa, edistää nuorten elinoloja ja hyvinvointia sekä rakentaa ja kehittää yhdessä nuorten kanssa turvallisia toimintaympäristöjä. Nuorisotyö muuttuu nuorten tarpeiden ja nuorisokulttuurien mukana. Nuorisotyöntekijä osallistuu nuorten tukemiseen arjessa ja syrjäytymisen ehkäisyyn sekä luo edellytyksiä nuorten osallisuudelle, pelkojen voittamiselle ja unelmien toteutumiselle.

Nuorisotyöntekijä arvostaa omaa työtään, toimii rakentavasti ja avoimesti työyhteisössä ja yhteistyöverkostossa sekä vahvistaa nuorisotyön roolia luottamalla asiantuntijuuteensa, tunnistamalla oman ammatti-identiteettinsä ja olemalla ammattialansa ja osaamisensa kehittäjä. Nuorisotyöntekijä jakaa omaa osaamistaan ja oppii toisilta ammattilaisilta ja toimii monialaisessa yhteistyössä nuorisotyön omilla vahvuuksilla. Hän edistää eri toimijoiden välistä vuoropuhelua, kunnioittaa nuorta ja hänen lähiverkostoaan sekä käsittelee vastuullisesti saamia tietoa.

Nuorisotyöntekijä on kasvun ja kasvatuksen tukija ja toimii nuoruuden ja nuorten elinolojen tulkkina. Hän seuraa nuorisopoliittista keskustelua ja päätösten valmistelua, osallistuu keskusteluun ja tuo nuorten näkökulmaa esille. Nuorisotyöntekijällä on kyky rakentavalla tavalla kyseenalaistaa ja nostaa esille yhteiskunnallisia epäkohtia. Hän kannustaa nuoria vaikuttamaan itse ja kehittää yhdessä nuorten kanssa

vaikuttamismahdollisuuksia, tiedostaa työnsä ja organisaationsa lähtökohdat sekä tarkastelee kumppanuuksia, yhteistyötä ja ulkopuolista rahoitusta tästä näkökulmasta. Nuorisotyössä kunnioitetaan luontoa ja elämää, huomioidaan toimintaympäristö, puututaan ilkeisiin ja kannustetaan ympäristöystävälliseen elämäntapaan sekä noudatetaan kestävän kehityksen periaatteita. Nuorisotyöntekijä valitsee toiminnissa luontoa kunnioittavia, ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja ja työmenetelmiä sekä huolehtii omasta hyvinvoinnistaan. Nuorisotyöntekijä tunnistaa ja tunnustaa oman rajallisuutensa, osaa hyödyntää nuorille tarkoitettua palveluverkostoa työnsä tueksi sekä osaa erottaa työn ja vapaa-ajan ja asettaa rajat suhteessaan nuoreen. Osaamistaan ja jaksamistaan hän ylläpitää huolehtimalla itsestään ja perehtymällä uuteen tietoon nuorista ja nuorisotyöstä.

Etsivä nuorisotyö toimii nuorisotyön arvojen ja eetoksen mukaan, minkä lisäksi sen tekemisen taustalla vaikuttaa etsivän työn perinne.

Vapaaehtoisuus ja itsemääräämisoikeus

- Nuori määrittelee tarpeen ja päättää itse siitä, mihin suuntaan elämänsä haluaa viedä, työtä tehdään aina nuoren antamien tietojen pohjalta. Nuori saa aina valita, ottaako hän etsivän nuorisotyön tukea vastaan vai ei.

Nuorilähtöisyys - Etsivää nuorisotyötä tehdään siellä missä nuoret ovat, silloin, kun nuoret tarvitsevat ja aina yhteistyössä nuorten itsensä kanssa. Etsivä nuorisotyö on tavoitteellista ja nuoren tarpeista lähtevää. Nuori asettaa itse tavoitteita omalle elämälleen.

Kunnioitus - Kokonaisvaltainen ja humanistinen ihmiskäsitys, nuoren kunnioittaminen sellaisena kuin hän on, yhdenvertaisuus ja vastavuoroisuus, ihmisarvon tunnustaminen ja nuoren arvomaailman hyväksyminen.

Rinnalla kulkeminen - Etsivä nuorisotyö tukee nuorta ratkaisemaan elämänsä haasteita, löytämään tarvitsemiinsa palveluihin ja pysymään niissä, vaihtaa saattoa ja on nuoren elämässä mukana niin kauan, kuin hän haluaa tai tarvitsee. Nuori voi aina palata takaisin, "ovi jää auki". Etsivä nuorisotyöntekijä on aidosti läsnä.

Saavutettavuus - Etsivä nuorisotyö on aina maksutonta, nuorten tarpeista lähtevää palvelua, johon täytyy olla mahdollisimman matala kynnys olla yhteydessä.

Nuoren puolella, ei puolesta - Nuori itse on toimija, joka ratkaisee oman elämänsä haasteita ja rakentaa haluamansalaista tulevaisuutta. Etsivä nuorisotyö on nuoren tukena, mutta ei ratkaise haasteita nuoren puolesta. Nuori on itse vastuussa omasta elämästään. Etsivä nuorisotyö motivoi ja tukee nuorta tekemään sellaisia valintoja, jotka ovat hänelle hyväksi.

Luottamuksellisuus - Yhteistyö etsivän nuorisotyöntekijän ja nuoren välillä perustuu luottamukseen, ymmärtämiseen, läpinäkyvyyteen ja rehellisyyteen.

Kokonaisvaltaisuus - Nuoren kokonaisvaltainen hyvinvointi, yksilölliset tarpeet ja niiden edellyttämät palvelut ohjaavat työskentelyä. Tuen ja palveluiden oikea-aikaisuus on keskeistä.

Moniammatillinen yhteistyö - Etsivä nuorisotyöntekijä tuntee hyvin nuorten palveluverkoston, mutta ei ole kaikkien alojen asiantuntija. Nuoren asioita selvitetään yhdessä nuoren kanssa ja osataan hyödyntää verkostoja. Oman ammatillisuuden ja tehtävän rajat täytyy tunnistaa ja osata ohjata nuori tarvittaessa eteenpäin toisten ammattilaisten palveluiden piiriin.

Oma persoona ja arvomaailma - On tärkeää tunnistaa omat arvot ja ne tavat, joilla hyödyntää omaa persoonaan työväliseen kohtaamistyössä. Omat arvot voivat olla ristiriidassa työn, organisaation tai nuorten arvomaailmojen kanssa. Tällöin täytyy pystyä sitoutumaan organisaation ja työn arvoihin ja kunnioittamaan nuoren arvomaailmaa.

OHJAAVAT LAIT

Etsivää nuorisotyötä, kuten muutakin nuorisotyötä, ohjaa ensisijaisesti [nuorisolaki 1285/2016](#). Etsivässä nuorisotyössä toteutetaan nuorisolain tavoitteita lain määrittelemistä lähtökohdista käsin. Lisäksi noudatetaan etsivästä nuorisotyöstä säädettyjä pykäläiä. Velvoittavasti nuorisolaki ohjaa vain opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa etsivää nuorisotyötä, muiden toimialojen järjestämää nuoriin kohdistuvaa etsivää työtä voivat ohjata myös muiden toimialojen lait.

Nuorisolaki 2 §

Tämän lain tavoitteena on:

- edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa;
- tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista;
- tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa
- edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista; sekä
- parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat:

- yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys;
- kestävä kehitys, terveet elämäntavat
- sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen;"
- monialainen yhteistyö.

Nuorisolaki ohjaa
vahvasti etsivää
nuorisotyötä.

3.

OHJAUS JA
VALTION-
AVUSTUS

Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Nuorisolaki 10 §

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Kun kunta järjestää etsivää nuorisotyötä, sen tulee nimetä etsivän nuorisotyön toimeenpanosta vastaava kunnan viranhaltija tai kuntaan työsopimussuhteessa oleva henkilö. Etsivällä nuorisotyöntekijällä on oltava riittävä koulutus ja kokemus nuorten kanssa tehtävästä työstä. Etsivää nuorisotyötä voivat järjestää kunta tai useat kunnat yhdessä. Kunta voi järjestää etsivää nuorisotyötä hankkimalla palveluja myös nuorten palveluja tuottavalta yhteisöltä, jolloin kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään tämän lain mukaisesti.

Etsivä nuorisotyö aloitetaan ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arvioonsa tuen tarpeesta. Etsivä nuorisotyö voidaan aloittaa myös muiden viranomaisten luovuttamien tietojen perusteella.

Muita työtä ohjaavia tai muuten siihen linkittyviä lakeja, joista on hyvä olla tietoinen:

Etsivää nuorisotyötä ohjaavat nuorisolain lisäksi muutkin lait, minkä lisäksi työssä toimitaan yhteistyössä monien eri sektoreiden kanssa. Siksi on myös hyvä ymmärtää sitä lainsäädäntöä, joka ohjaa verkoston muiden toimijoiden toimintaa. Lakeihin on hyvä palata säännöllisesti, arvioida niitä suhteessa omaan työhön ja sanoittaa yhdessä työyhteisön ja organisaation kanssa sitä, miten erilaiset lait toteutuvat ja näkyvät käytännössä.

• **perustuslaki**

• **yhdenvertaisuuslaki**

• **sosiaalihuoltolaki**

• **lastensuojelulaki**

• **henkilötietolaki**

• **hallintolaki**

• **laki kuntoutuksesta työtoiminnasta**

• **työttömyysturvalaki**

• **laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta**

• **laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta**

• **laki opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä**

HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY

Etsivässä nuorisotyössä käsitellään nuorten henkilötietoja, joiden muodostamasta asiakasrekisteristä vastaa kunnassa [kuntalain](#) mukainen etsivän nuorisotyön hallinnosta vastaava toimielin. Asiakasrekisteristä tulee aina laatia myös rekisteriseloste. Rekisterinpitäjän tulee laatia ohjeet henkilötietojen käsittelystä ja huolehtia tarpeellisen koulutuksen järjestämisestä.

Etsivälle nuorisotyölle voidaan luovuttaa vain sellaisia tietoja, joiden perusteella nuoreen on mahdollista saada yhteys, eli yksilöinti- ja yhteystietoja. Tällaisia tietoja ovat nuoren nimi, puhelinnumero, sähköpostiosoite, osoite ja tarvittaessa henkilötunnus. Tietojen siirtämisessä on noudatettava huolellisuutta, sillä tietoa siitä, että henkilö on etsivän nuorisotyön kohteena, voitaneen pitää henkilökohtaisina oloja koskevana tietona ja sen vuoksi salassa pidettävänä.

Jos nuoresta on jo tehty lastensuojeluilmoitus, ennakollinen lastensuojeluilmoitus tai sosiaalihuoltolain mukainen ilmoitus, ei tietoja tarvitse lisäksi luovuttaa etsivään nuorisotyöhön. Alueellisesti on luotu erilaisia sähköisiä yhteydenottojärjestelmiä, kuten [Tajua Mut!](#) -toimintamalli ja [Välittämisen koodi](#) -toimintamalli, joiden kautta nuoresta voidaan ilmoittaa etsivään nuorisotyöhön. Nuorelle ja alaikäisen nuoren huoltajalle ilmoitetaan etukäteen sopivin tavoin, että nuorta koskevia tietoja voidaan luovuttaa etsivää nuorisotyötä varten.

Opetuksen järjestäjät ja koulutuksen järjestäjät ilmoittavat nuoren kotikunnan etsivälle nuorisotyölle nuorista, jotka ovat keskeyttäneet koulutuksen tai jotka eivät ole sijoittuneet perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Puolustusvoimat sekä siviilipalveluskeskus ilmoittavat nuorista,

jotka on vapautettu varusmies- tai siviilipalveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen vuoksi tai jotka ovat keskeyttäneet varusmies- tai siviilipalveluksen. Ensisijaisesti tietoja luovutetaan nuoren ja, jos nuori on alaikäinen, nuoren huoltajan suostumuksella. Jos nuorelta ei saada suostumusta tietojen luovuttamiseen, mutta viranomainen arvioi, että nuori on tuen tarpeessa, tulee tiedot luovuttaa nuoren kotikuntaan etsivää nuorisotyötä varten. Kunnassa on syytä määritellä selkeästi, kenelle tieto tuen tarpeessa olevasta nuoresta luovutetaan ja tämän tiedon tulisi olla helposti löydettävissä kunnan internetsivuilla. Viranomaisen voi myös jättää nuoren tiedot antamatta, jos se arvioi käytettävissään olevien tietojen perusteella, ettei nuorella ole tuen tarvetta. Tietoja luovutetaan vain alle 29 -vuotiaista nuorista.

Myös muu viranomaisen tai Kansaneläkelaitos voi luovuttaa nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot nuoren kotikunnalle silloin, kun viranomaisen tehtävissään saamiensa tietojen perusteella sekä nuoren tilanne ja tuen tarve huomioiden arvioi sen olevan tarpeellista. Myös nuoren kanssa toimivat rekisteröidyt yhdistykset, säätiöt tai muut nuorten harrastustoimintaa tarjoavat yhteisöt voivat ilmoittaa nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot etsivälle nuorisotyölle, jos ne arvioivat nuoren olevan tuen tarpeessa. Tällöin edellytetään kuitenkin nuoren ja, jos nuori on alaikäinen, nuoren huoltajan nimenomaista suostumusta.

Etsivää nuorisotyötä tehdään luottamuksellisesti ja toimitaan nuoren itsensä antamien tietojen pohjalta. Etsivään nuorisotyöhön luovutettuja tietoja voidaan käyttää vain etsivässä nuorisotyössä. Nuoren tietoja käsitellään huolellisesti ja nuorten asioista puhutaan harkiten myös omassa työyhteisössä – työntekijöille annetaan vain työtehtävien edellyttämät käyttöoikeudet tietojärjestelmiin ja rekistereihin. Erityistä huolellisuutta noudatetaan luottamuksellisuuden säilymisessä tietoja luovutettaessa (esimerkiksi sähköpostin lähettäminen suojattuna). Nuoren tietoja ei koskaan luovuteta sivullisille tai muille toimijoille ilman nuoren ja, jos nuori on alaikäinen, myös alaikäisen nuoren huoltajan nimenomaista suostumusta.

Etsivä nuorisotyö ei luovuta nuoren tietoja ilman nuoren ja alaikäisen nuoren huoltajan suostumusta, paitsi jos jonkin viranomaisille tehtävän ilmoituksen velvollisuuden ehdot täyttyvät ([lastensuojeluilmoitus](#), [sosiaalihuoltolain mukainen ilmoitus](#) tai [rikoslain mukainen ilmoitus](#)). Myös näissä tapauksissa ilmoituksesta ja tietojen luovuttamisesta kerrotaan nuorelle ja, jos nuori on alaikäinen, nuoren huoltajalle mahdollisuuksien mukaan etukäteen. Etsivässä nuorisotyössä kirjataan, mitä tietoja ja kenelle nuoresta on annettu. Nuorella ja hänen huoltajallaan on oikeus tietää etsivässä nuorisotyössä kerättävien henkilötietojen käsittelystä ja tietojen luovuttamisesta.

Nuoren tiedoilla on tietoturva.

Nuorten yksilöinti- ja yhteystietoja tai muita nuoren kanssa työskentelyn aikana kerättyjä tietoja ei arkistoida, vaan tiedot hävitetään heti, kun ne eivät ole välttämättömiä tehtävän hoitamisen kannalta. Kunnassa voidaan arkistoida määrällistä, toiminnan kehittämiseen liittyvää tietoa, josta ei voi tunnistaa yksittäistä henkilöä. Vastaava anonymi tilastotieto etsivässä nuorisotyössä olleista nuorista kirjataan PAR-järjestelmän, tai muun vastaavan asiakas- ja tilastotietojärjestelmän kautta yhteiseen tietopankkiin. Tilastotietoja voi tarkastella [Nuorisotilastot.fi](https://nuorisotilastot.fi)-sivulla.

Laissa opiskelijavalintarekisteristä, korkea-koulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä on säädetty tietojen luovuttamisesta (5 § 24.7.2009/560) nuorisolain mukaista etsivää nuorisotyötä järjestävälle kunnalle tehtävän hoitamista varten. Tämä mahdollistaa ilman opiskelupaikkaa jääneiden nuorten tietojen luovuttamisen opiskelijavalintarekisteristä nuoren kotikunnan etsivään nuorisotyöhön.

Etsivässä nuorisotyössä kirjataan, mitä tietoja ja kenelle nuoresta on annettu.

Nuorisolaki 11 §

Tietojen luovuttaminen etsivälle nuorisotyölle

Tietojen luovuttamisen edellytyksenä etsivää nuorisotyötä varten on nuoren suostumus, jollei tässä laissa tai muualla toisin säädetä.

Nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, luovutettava nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten seuraavasti:

- opetuksen järjestäjän on luovutettava tiedot perusopetuksen päättäneestä nuoresta, joka ei ole sijoittunut perusopetuksen jälkeisiin opintoihin;
- koulutuksen järjestäjän on luovutettava tiedot nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa tai lukiokoulutuksessa;
- puolustusvoimien ja siviilipalveluskeskuksen on luovutettava tiedot nuoresta, joka vapautetaan varusmies- tai siviilipalveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen takia tai joka keskeyttää palveluksen.

Opetuksen tai koulutuksen järjestäjä, puolustusvoimat ja siviilipalveluskeskus voivat jättää tiedot 2 momentissa tarkoitettusta nuoresta luovuttamatta, jos ne arvioivat käytettävissään olevien tietojen perusteella ja nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna, ettei nuori ole 10 §:ssä tarkoitettujen palvelujen ja muun tuen tarpeessa.

Myös muu kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettu viranomainen ja Kansaneläkelaitos voivat salassapitosäännösten estämättä luovuttaa nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot, jos viranomainen tai Kansaneläkelaitos arvioi tehtävässään saamiensa tietojen perusteella ja nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna nuoren tarvitsevan viipymättä tukea päästäkseen palvelujen ja muun tuen piiriin.

Jos nuorten kanssa toimivat rekisteröidyt yhdistykset, säätiöt tai muut nuorten harrastustoimintaa tarjoavat yhteisöt arvioivat nuoren olevan etsivän nuorisotyön tarpeessa, voivat ne nuoren tai alaikäisen nuoren huoltajan nimenomaisella suostumuksella ilmoittaa nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot etsivälle nuorisotyölle.

Tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen luovuttajan on sopivin tavoin etukäteen ilmoitettava nuorelle ja alaikäisen nuoren huoltajalle, että nuorta koskevia tietoja voidaan 2 ja 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovuttaa etsivää nuorisotyötä varten.

Lastensuojeluilmoituksen ja ennakollisen lastensuojeluilmoituksen tekemisestä säädetään lastensuojelulain (417/2007) 25 ja 25 c §:ssä. Yhteydenotosta sosiaalihuoltoon tuentarpeen arvioimiseksi säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 35 §:ssä. Jos näissä säännöksissä tarkoitettu ilmoitusvelvollinen on ottanut yhteyttä sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen, ei samojen tietojen perusteella tarvitse tehdä ilmoitusta etsivälle nuorisotyölle.

Nuorisolaki 12 §

Nuoren tietojen käsittely etsivässä nuorisotyössä

Etsivää nuorisotyötä varten luovutettavat yksilöinti- ja yhteystiedot voidaan toimittaa sähköisesti. Etsivässä nuorisotyössä voidaan yhdistää tehtävässä saadut tiedot tai muutoin käsitellä niitä tuen tarpeessa olevien nuorten yksilöimiseksi ja etsivän nuorisotyön tehtävien hoitamiseksi. Käsiteltäessä yksittäistä nuorta koskevaa asiaa etsivässä nuorisotyössä kirjataan nuoren yhteys- ja yksilöintitietojen ilmoittaja, päätetyt jatkotoimenpiteet sekä, mitä tietoja nuoresta on annettu ja kenelle niitä on annettu. Henkilötietojen käsittelystä vastaa rekisterinpitäjänä kunta.

Etsivän nuorisotyön tehtävien hoitamisessa saatua nuorta koskevia tietoja saadaan luovuttaa edelleen toiselle viranomaiselle vain nuoren ja, jos nuori on alaikäinen, myös hänen huoltajansa suostumuksella. Alaikäinen nuori voi kuitenkin kehitystään vastaavasti päättää itseään koskevien tietojen luovuttamisesta. Tiedot on hävitettävä heti, kun ne eivät ole välttämättömiä tehtävän hoitamiseksi.

Etsivän nuorisotyön tehtäviä hoitava ei saa ilman nuoren ja, jos nuori on alaikäinen, myös hänen huoltajansa suostumusta ilmaista sivullisille, mitä hän tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan saa tietää nuoren henkilökohtaisista oloista, terveydentilasta, nuoren saamista etuuksista, tukitoimista tai taloudellisesta asemasta.

Ohje henkilötietojen käsittelystä löytyy Opetus- ja kulttuuriministeriön **Nuorten työpajat ja etsivä nuorisotyö** -sivulta.

EU:n tietosuojasetuksesta lisätietoa tietosuojavaltuutetun toimiston sivulta.

VALTIONAVUSTUS ETSIVÄÄN NUORISOTYÖHÖN

Opetus- ja kulttuuriministeriö avustaa etsivien nuorisotyöntekijöiden palkkaamista aluehallintoviraston kautta jaettavilla avustuksilla. Aluehallintovirasto myöntää valtionavustuksia etsivän nuorisotyön toteuttamiseen. Avustuksen tarkoitus on vähentää koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrää ja edistää nuorten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Harkinnanvaraista avustusta voidaan myöntää etsivän nuorisotyöntekijän palkkaukseen (enintään 30 000€/htv).

[Valtionavustus etsivään nuorisotyöhön](#) on tarkoitettu nuorisolaissa (1285/2016) säädetyn etsivän nuorisotyön tukemiseen. Avustus voidaan myöntää kunnille tai sellaisille oikeuskelpoisille yhteisöille ja säätiöille, joilla on voimassa oleva sopimus kunnan tai kuntien kanssa kunnan alueella toteutettavasta etsivästä nuorisotyöstä. Avustusta ei voida myöntää yksityishenkilöille.

Valtionavustuksen tarkoitus on vähentää koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrää ja edistää nuorten osallisuutta

ja yhteisöllisyyttä. Avustuksella tuetaan nuorisolain (1285/2016) mukaista etsivää nuorisotyötä. Opetus- ja kulttuuriministeriö suosittelee, että etsivää nuorisotyötä tehdään yhteistyössä erityisesti koulutuksen järjestäjien, ohjaamojen, nuorten työpajatoiminnan ja sosiaalitoimen kanssa

Valtionavustusta haetaan aluehallintoviraston [sähköisessä asiointipalvelussa](#) "Valtionavustus etsivän nuorisotyön tukemiseen" -lomakkeella aina kalenterivuodeksi kerrallaan. Hakuaikaa on noin kuukausi syys-lokakuussa (esim. vuoden 2018 avustusten hakuaika 25.9.-31.10.2017). Lisätietoja avustuksen myöntämisperusteista opetus- ja kulttuuriministeriön [Avustukset](#) -sivulta.

Valtionavustus kattaa etsivän nuorisotyöntekijän palkkakustannuksia ja edellyttää kunnalta tai etsivää nuorisotyötä tekevältä organisaatiolta myös omavastuuosuutta, jolla katetaan toiminnan muita kustannuksia (toiminta, työtilat ja -välineet, matka- ja koulutuskustannukset ym.).

Aluehallintovirastot valvovat avustuksen käyttöä ja myönnetty avustus voidaan periä takaisin, mikäli avustuksella palkattu työntekijä on ollut muissa kuin nuorisolain mukaisen etsivän nuorisotyön tehtävissä tai poissa työstä ilman, että hänelle on palkattu sijaista.

Valtionavustuksen käyttöä seurataan PAR -järjestelmän, tai muun vastaavan asiakas- ja tilastotietojärjestelmän avulla. PAR-järjestelmästä raportoidaan kolmesti vuodessa organisaatiotiedot sekä tilastolliset asiakastiedot valtakunnalliseen PARkki-tietokantaan. Seurannassa voidaan käyttää myös jotain muuta järjestelmää, mutta etsivän nuorisotyön toteuttajan tulee vastata vuosittaiseen valtakunnalliseen kyselyyn. PARkki -tietokantaan viedyt tiedot löytyvät valtakunnallisesti ja alueellisesti [Nuorisotilastot.fi](#) -sivulta.

**Valtionavustus
kattaa etsivän
nuorisotyön-
tekijän palkka-
kustannuksia.**

4.

TEHTÄVÄT & TAUDOITTEET

ETSIVÄN PERUSTEHTÄVÄ JA TAUDOITTEET

Etsivää nuorisotyötä voivat järjestää kunta tai useat kunnat yhdessä. Kunta voi järjestää etsivää nuorisotyötä hankkimalla palveluja myös nuorten palveluja tuottavalta yhteisöltä, jolloin kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään nuorisolain mukaisesti. Etsivä nuorisotyö voi sijoittua kunnassa eri toimialojen alle (esim. nuorisotoimi, sosiaalitoimi tai työllisyyspalvelut), mutta se on silti erityisnuorisotyötä, jota ohjaa nuorisolaki.

Etsivän nuorisotyön tehtävä on täydentää olemassa olevia palveluja, ei korvata niitä. Etsivän nuorisotyön keskeisin tehtävä on tavoittaa nuoria, jotka ovat joko palveluiden ulkopuolella tai tarvitsevat tukipalveluista huolimatta rinnalla kulkemista ja ohjausta. Tavoitteena on lisätä heidän valmiuksiaan koulutukseen tai työelämään kiinnittymiseen elämäntaitojen vahvistamisen ja yksilöllisten haasteiden ratkaisemisen kautta. Yksittäisten nuorten ja nuorten ryhmien tukemisen lisäksi etsivällä nuorisotyöllä on myös muu yhteiskunnallinen tehtävä - tuoda palveluiden ulkopuolella olevien nuorten ääni kuuluviin, tehdä näkyväksi palveluvajeita ja niitä yhteiskunnan tukiverkon rakoja, joista nuoret voivat pudota. Etsivä nuorisotyö tuottaa tietoa nuorten elinoloista ja ajankohtaisista ilmiöistä, sillä työtä tehdään siellä,

missä nuoret ovat, sellaisten nuorten kanssa, jotka tuntevat usein ammatillaisia paremmin palvelujärjestelmän heikot kohdat.

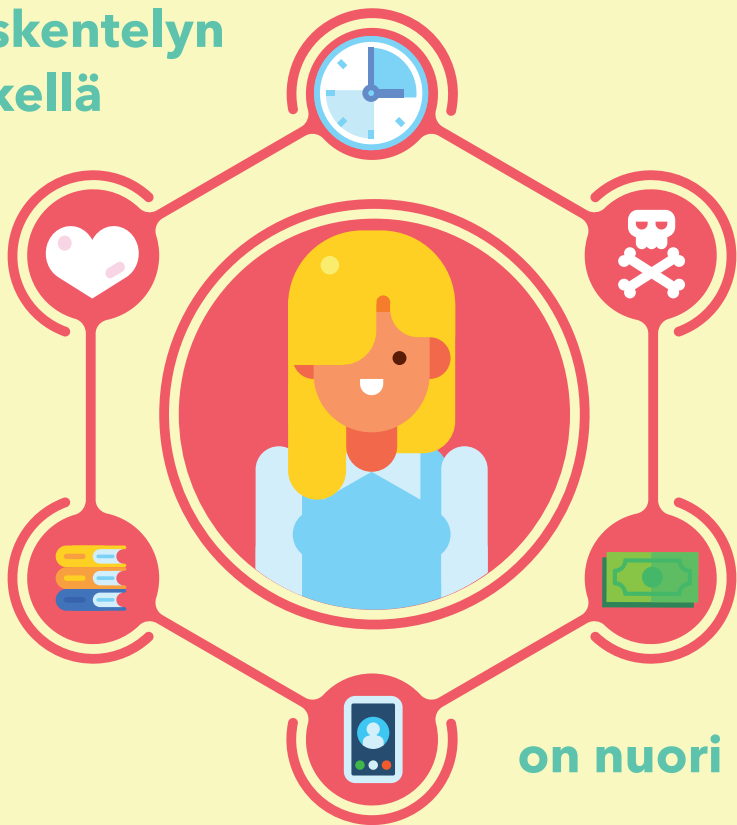
Etsivä nuorisotyö on aina nuorelle maksutonta. Etsivä nuorisotyö työskentelee ennaltaehkäisevällä otteella sellaisten nuorten parissa, joilla on usein tarvetta myös korjaaville palveluille. Työskentely on paikoin hyvin intensiivistä ja liikkuu nuorisotyön ja sosiaaliohjauksen rajapinnalla, ankkuroituen kuitenkin selvästi nuorisotyöhön ohjaavien lakien, eetoksen ja perustehtävän kautta.

Etsivän nuorisotyön tehtävä on tukea nuoria rakentamaan elämästään sellaista, että he ovat tyytyväisiä ja pääsevät eteenpäin. Työskentelyn keskellä on nuori itse; Hän on toimija, joka ammatillaisen tuella tekee itse päätökset elämänsä suunnasta. Etsivä nuorisotyöntekijä luo nuoren kanssa luottamuksellisen ja kunnioittavan suhteen, auttaa nuorta sitoutumaan prosessiin, jonka tavoitteena on tukea hänen itsenäistymistään, osallisuuttaan ja taitojaan rakentaa itselleen hyvää arkea ja tulevaisuutta. Keskeistä etsivälle nuorisotyölle, kuten kaikelle nuorisotyölle, on myös auttaa nuorta luomaan itselleen vertaisiyhteisöjä.

Keskeistä etsivässä nuorisotyössä on kohtaaminen

Työskentelyn keskellä

on nuori itse!

Etsivä nuorisotyö on nuorelle aina vapaaehtoista, eikä siihen liity sanktioita tai velvoitteita. Tämä madaltaa kynnystä ottaa palvelu vastaan ja ryhtyä yhteistyöhön.

Etsivä nuorisotyöntekijä on turvallinen aikuiskontakti, joka ottaa huomioon nuoren kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, tukee kaikilla eri elämän osa-alueilla sekä hyväksyy ja kunnioittaa nuorta sellaisena kuin hän on. Hän tekee näkyväksi yhteiskunnan erilaiset odotukset ja auttaa nuorta sovittamaan oman elämäntapansa niihin ilman, että nuori joutuu luopumaan liikaa omasta tavastaan olla tässä maailmassa. Nuoren kanssa ollaan ns. "aina samalla puolella pöytää" ja häntä tuetaan hakeutumaan niihin palveluihin, joita hän tarvitsee ja haluaa sekä pääsemään niihin oikea-aikaisesti. Etsivä nuorisotyö on liikkuvaa ja seinätöntä työtä – työtä tehdään siellä, missä nuoret ovat. Tämä voi tarkoittaa paitsi jalkautumista luomaan kontakteja nuoriin (katutyö, opilaitokset, kauppakeskukset tms.) myös jalkautumista kulkemaan nuoren kanssa virastoihin ja palveluihin.

**Nuoren
kanssa
olla on aina
samalla
puolella
pöytää.**

5.

KOHDERYHMÄ JA OHJAUTUMINEN

TYÖTÄ TARPEISTA RIIPPUEN

Etsivä nuorisotyö työskentelee pääasiassa alle 29-vuotiaiden, koulutuksen, työelämän tai palveluiden ulkopuolella olevien nuorten kanssa. Työtä voidaan kuitenkin tehdä nuoren tarpeista riippuen myös sellaisten nuorten kanssa, jotka ovat jo jossain palvelussa. Alaikärajaa ei ole virallisesti määritelty, mutta koska kohderyhmään kuuluvat ensisijaisesti palveluiden ulkopuolella olevat nuoret, määrittänyt alaikäraja usein peruskoulun päättäneiden (tai keskeyttäneiden) tietämillä. Suurin osa kunnista on asettanut alaikärajan 13-16-vuoteen. Kohderyhmä ja siihen liittyvät työmuotojen painopisteet täytyy määrittää säännöllisesti paikallisten tarpeiden pohjalta. Kunta etsivästä nuorisotyöstä vastaavana tahona määrittelee, mitä nuorten ikä- tai muuta ryhmää etsivässä nuorisotyössä painotetaan. Painotus ei kuitenkaan tarkoita sitä, että etsivä nuorisotyö voisi jättää tavoittamatta nuorta, josta sille on ilmoitettu. Kohderyhmän määrittely edellyttää paikallisten ilmiöiden, väestörakenteen ja nuorten elinolojen kartoitusta, jotta tiedetään, mihin ryhmiin resursseja kannattaa milloinkin erityisesti keskittää. Resurssien kohdentamisesta huolimatta etsivä nuorisotyö on kuitenkin kaikkia sitä tarvitsevia nuoria varten.

Etsivässä nuorisotyössä on hyvä kiinnittää erityistä huomiota sellaisiin nuorten ryhmiin, joilla on jostain syystä suurempi riski jäädä syrjään – esimerkiksi kieli- ja kult-

**Nuori voi ottaa itse yhteyttä
etsivään nuorisotyöhön, jos
hän kokee tarvitsevansa tukea
tai hän haluaa jutella.**

tuurivähemmistöt, sosioekonomisesti heikom-
massa asemassa olevat nuoret tai nuoret, joilla
on fyysisiä tai psyykkisiä tuentarpeita, on syytä
huomioida toimintaa suunniteltaessa. Koh-
deryhmien ja nuorten elinolojen ja mahdolli-
suuksien kartoittaminen sekä verkostoituminen
muiden toimijoiden (esimerkiksi erilaiset tuki-
järjestöt ja kieli- ja kulttuurijärjestöt, lastensuo-
jeluun jälkihuolto, rikosseuraamuslaitos tai velka-
neuvonta) kanssa auttaa löytämään ne ryhmät,
joihin on hyvä kiinnittää paikallisesti enemmän
huomiota.

Etsivän nuorisotyön tehtävä on tavoittaa eri
kanavien kautta heille ilmoitettuja nuoria niin
kauan, kunnes nuoret joko ottavat palvelun
vastaan tai kieltäytyvät siitä, täyttävät 29 vuotta,
muuttavat pysyvästi pois maasta tai kun ilmoit-
taja peruu ilmoituksensa nuoren muuttuneen
tilanteen vuoksi. Velvollisuus tavoitella nuorta
ei siis pääty siihen, että nuoren puhelinnume-
ro ei ole käytössä tai häntä ei muuten tavoiteta
yrityksistä huolimatta. Kaikkia nuoria ei luonnol-
lisesti tästä huolimatta tavoiteta. Nuoresta il-
moitetaan nuoren kotikunnan etsivään nuoris-
työhön, vaikka nuori oleskelisi jollain toisella
paikkakunnalla. Tämä edellyttää kuntien etsivän
nuorisotyön välistä yhteistyötä.

Näistä nuorista pidempään yhteistyöhön pääty-
vät ne nuoret, jotka kokevat tarvitsevansa tukea
ja haluavat ottaa sitä vastaan. Usein tuentarpeet
liittyvät mielekkään tekemisen löytämiseen, ta-

louteen, asumiseen, päihde- tai mielenterveys-
asioihin tai ylipäättään oman tulevaisuuden sel-
kiyttämiseen. Etsivän nuorisotyön nuoret voivat
olla hyvin haastavissa elämäntilanteissa, jolloin
kohtaamistyössä voi tulla vastaan myös erilaisia
haasteita. Etsivää nuorisotyötä tekevän organi-
saation on hyvä laatia suunnitelmia ja toiminta-
ohjeita sekä kouluttaa henkilöstöä haastavien
tilanteiden varalle. Lisäksi säännöllinen työnoh-
jaus on välttämätöntä. Näin varmistetaan sekä
työntekijöiden että nuorten turvallisuus ja hy-
vinvointi.

Nuori voi ottaa itse yhteyttä etsivään nuoris-
työhön, jos hän kokee tarvitsevansa tukea tai
hän haluaa jutella. Tämän oman yhteydenoton
kynnystä on pyritty madaltamaan eri keinoin
- etsivät nuorisotyöntekijät ovat läsnä siellä
missä nuoret ovat, sekä sosiaalisessa medias-
sa että nuorten muissa toimintaympäristöissä,
tekemässä työtään ja kasvojaan tutuksi. Heidän
yhteystietonsa ovat helposti saatavilla ja mark-
kinointia ja tiedotusta kehitetään koko ajan.
Nuori voi ottaa yhteyttä etsivään nuorisotyöhön
myös sähköisten yhteydenottojärjestelmien,
kuten [Tajua Mut!](#) -toimintamallin tai [Välittämi-
sen koodi](#) -toimintamallin avulla niillä alueilla,
joissa nämä toimintamallit ovat käytössä.

LUOTTAMUKSELLINEN SUHDE

Työmuodot, menetelmät ja toimintaympäristö

Keskeistä etsivässä nuorisotyössä on luoda luottamuksellinen suhde nuoreen, kannustaa nuorta löytämään oma sisäinen motivaationsa ja kartoittaa yhdessä hänen kanssaan hänen vahvuuksiaan ja mahdollisuuksiaan. Työtä tehdään monenlaisissa eri toimintaympäristöissä, monista eri lähtökohdista ja kohti jokaisen nuoren yksilöllisiä tavoitteita, joten myös työmuodot ja menetelmät vaihtelevat paljon tarpeen mukaan. Etsivään nuorisotyöhön kuuluvat olennaisesti yksilöohjaus, jalkautuminen ympäristöihin, joissa nuoret ovat, ohjaaminen ja saattaminen palveluihin sekä moniammatillinen verkostotyö, mutta myös kohdennetut pienryhmät sekä leirit ja retket voivat olla tarkoituksenmukaisia menetelmiä etsivän nuorisotyön kohderyhmän kanssa. Pienryhmiä kootaan ja leirejä tai retkiä järjestetään silloin, kun ne palvelevat etsivän nuorisotyön tehtävää ja nuorten yksilöllisiä tavoitteita.

Tutustumisessa, luottamuksen rakentamisessa ja nuoren tilanteen kokonaiskuvan kartoittamisessa keskeisenä menetelmänä on keskustelu. Tämä tapahtuu yleensä yksilötapaamisissa, mutta myös pienryhmämuotoinen toiminta turvallisessa vertaisryhmässä voi olla sille hyvä alusta. Keskustelukynnyksen madaltamisessa voidaan nuorisotyölle ominaisella tavalla

hyödyntää myös erilaista tekemistä ja toiminnallisuutta. Keskustelussa ja toiminnassa on keskeistä tehdä nuoren vahvuudet näkyviksi ja tunnistaa myös kehittämisen paikat, rakentaa nuoren positiivista ymmärrystä itsestään, löytää tulevaisuudesta jotain tavoittelemisen arvoista sekä vahvistaa kykyä luoda suhteita toisiin nuoriin. Tyypillisiä tavoitteita työskentelylle ovat nuoren sosiaalinen vahvistuminen, itsetunnon ja itsensä arvostamisen, vuorovaikutustaitojen ja sosiaalisen toimintakyvyn vahvistaminen sekä elämänhallinnan ja osallisuuden kehittäminen. Tavoitteita kohti pyritään esimerkiksi yksilöohjauksessa, harjoittelemalla arjen taitoja ja vuorovaikutusta, kokoontumalla säännölliseen vertaisryhmään ja suunnittelemalla tulevaisuutta voimavarakeskeisesti niin, että nuori säilyttää oman toimijuutensa ja itsemääräämisoikeutensa koko prosessin ajan.

Etsivä nuorisotyö voi olla tukemassa nuoria monenlaisissa elämäntilanteissa koulun keskeyttämisestä yllättävään kriisiin tai vaikka kotoutumisprosessiin. Etsivä nuorisotyö on nuorten arjessa mukana ja reagoi nopeasti sekä nuorten muuttuviin tilanteisiin että uusien palvelun piiriin tulevien nuorten tarpeisiin. Tapaamisajan saa nopeasti ja nuori voi halutessaan tavoittaa etsivän nuorisotyöntekijän helposti.

Etsivä nuorisotyö tekee vaikuttamistyötä eri tasoilla – työskentelyllä pyritään vaikuttamaan yksilöön, ryhmään sekä ympäröivään yhteiskuntaan ja nuorten elinoloihin.

Keskeistä etsivässä nuorisotyössä on kohtaaminen ja nuorilähtöinen yksilöohjaus, mutta ohjausta ja tukea voidaan tarjota myös vertaisryhmätoiminnan kautta silloin, kun se palvelee nuorten yksilöllisiä tavoitteita. Etsivä nuorisotyö ja sen menetelmät ovat monipuolisia ja ne määrittävät paikallisten tarpeiden kautta – etsivän nuorisotyön täytyy olla alueen ja sen nuorten näköistä. Valtakunnallisesti yhteistä etsivälle nuorisotyölle on työote ja tavoite, menetelmistä hyvin pitkälti yleistettävissä ovat myös yksilöohjaus, palveluihin saattaminen ja moniammatillinen verkostoyhteistyö.

Etsivälle nuorisotyölle on luontevaa toimia monenlaisissa eri toimintaympäristöissä – työtä tehdään yhtä lailla toimistossa, eri palveluiden toimipisteissä, kaduilla, oppilaitoksissa, luonnossa ja laitoksissa. Joustava työaika ja mahdollisuus liikkua paikasta toiseen ovat nuorilähtöisen ja saavutettavan etsivän nuorisotyön elinehto. Tapaamiset on tärkeää sopia sellaisiin paikkoihin, joihin nuoret pääsevät helposti ja tarvittaessa voidaan tavata myös nuoren kotona, mikäli nuorella on suuri kynnyks lähteä sieltä muualle tapaamiseen. Etsivän nuorisotyöntekijän täytyy olla aktiivisesti mukana moniammatillisissa verkostoissa, etsiä sinne, missä nuoret ovat ja pystyä kulkemaan nuoren kanssa erilaisiin palveluihin. Nuoren omat toimintaympäristöt ovat olennainen osa hänen elämänsä, joten ne täytyy huomioida ja niitä täytyy kunnioittaa myös etsivässä nuorisotyössä. Nuoren osallisuutta omaan toimintaympäristöön ja yhteisöön on hyvä tukea mahdollisuuksien mukaan.

ETSIVÄ
NUORISOTYÖ
KÄYTÄNNÖSSÄ

ETSIVÄN NUORISOTYÖN TYÖMUOTOJA:

Yksilöohjaus

(esim. luottamuksen rakentaminen, nuoren kokonaistilanteen kartoittaminen, tavoitteiden asettaminen, itsetunnon ja valmiuksien tukeminen)

Jalkautuva työ

(esim. suunnitelmallinen jalkautuminen kaduille ja nuorten toimintaympäristöihin tavoitteena luoda kontakteja uusiin nuoriin, työmuodon tunnetuksi tekeminen 9. luokille ja toisen asteen opiskelijoille kouluvierailuilla ja infotilaisuuksissa sekä nuorten saattaminen virastoihin ja palveluihin)

Verkossa tehtävä työ

(esim. näkyvyys ja tiedotus sosiaalisessa mediassa, nuorten kohtaaminen verkossa)

Ryhmätoiminta

(esim. Nuotta -valmennus, kohdennettu pienryhmä, infot ja teemaryhmät)

Verkostoyhteistyö

(esim. viranomaisten ja muiden verkostojen tekemät ilmoitukset nuorista sekä nuoren tukena oleminen moniammatillisessa verkostossa)

Kutsunnat ja Aikalisä -toiminta

(Kutsunnoissa mukana oleminen ja työmuodon tunnetuksi tekeminen sekä Aikalisä -ohjaajana toimiminen)

HYVIÄ KÄYTÄNTEITÄ:

Hyödynnetään Suomen nuorisokeskusten tuottamia palveluita, kuten Nuotta- valmennusta

Hyödynnetään työntekijöiden vahvuuksia ja eri koulutustaustoista saatua erityisosaamista

Seurataan aktiivisesti tiettyä ikäryhmää (esim. Nuorten (yksi ikäluokka) haastattelut)

Annetaan nuorelle valinnanvapaus tapaamispaikasta

Lähdetään nuoren kanssa yhdessä esim. tutustumaan hänelle mielekkääseen vapaa-ajan toimintaan

Kartoitetaan säännöllisesti painopistealueita ja -ryhmiä, joihin työtä kannattaa kohdentaa (kohderyhmät, jalkautuminen)

Five Steps - prosessi (Lähde: International Guide on the methodology of Street Work throughout the World):

- 1.** Toimintaympäristöön ja olosuhteisiin tutustuminen sekä teoriassa että käytännössä (historiallinen ja kulttuurinen konteksti, ihmisten tapaaminen)
- 2.** Läsnäolo nuorten toimintaympäristössä, tarkkailu ja toimintakulttuuriin tutustuminen ja kasvojen tekeminen tutuksi alueen nuorille ja heidän hyväksyntänsä saavuttaminen (toistetaan säännöllisesti)
- 3.** Esittäytyminen – keitä ollaan ja miksi ollaan läsnä, oman paikan saavuttaminen yhteisössä
- 4.** Kontaktien luominen ja luottamuksen synnyttäminen – ohjauksen ja etsivän nuorisotyön palvelun tarjoaminen
- 5.** Ohjaus – ryhmätoiminta ja yksilöohjaus, nuorten osallisuuden vahvistaminen omassa toimintaympäristössään ja yhteisössään

Työparina toimiminen viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa tai toisen etsivän nuorisotyöntekijän kanssa (vertaistuki, reflektointi ja jakaminen)

Ympäristön havainnointi (ajankohtaisten ilmiöiden ja nuorten kulttuurien tuntemus)

MENETELMIÄ:

K17 -nuorisotilatoiminta

(mahdollisuus luoda kontakteja nuoriin, joista osa saattaa olla palvelun tarpeessa)

Tunnekortit ja -pelit

(yksilö- ja pienryhmätoiminnassa)

Vanhempainillat

(osallistuminen oppilaitosten vanhempainiltoihin ja sitä kautta työmuodon ja kasvojen tunnetuksi tekeminen)

Kotikäynnit

(Nuoren tavoittamiseksi tai tapaamiseen kutsumana, työparin kanssa)

Arto - Arjen toiminnot, arviointi nuoren kanssa

Pre -startti

- yhdessä nuorten työpajan kanssa

”Palvelutulkkaus”

(viranomaiskielen ja palveluiden selittäminen nuorelle tarvittaessa niin, että hän ymmärtää, mistä palveluissa on kysymys)

Vaikuttamistyötä alueella, nuoren edunvalvonta, vaikuttaminen ja osallisuuden mahdollistaminen

”Walk in” -päivystysajat eri paikoissa

(joihin nuoret pääsevät helposti)

Esittäytymiset ja infot

Ryhmäytykset

(osallistuminen koulujen ja oppilaitosten ryhmäytyksiin osana työmuodon ja kasvojen tunnetuksi tekemistä, omien kohdennettujen ryhmien ryhmäytykset esim. nuorisokeskusten tuottaman Nuotta -valmennuksen avulla)

Työpajatoiminta, starttivalmennus

(saattaen vaihtaminen ja rinnalla kulkeminen vielä työpajakson aikana)

Kansainvälinen toiminta

(esim. nuorisovaihdot, European Voluntary Service, International Cultural Youth Exchange)

LUKUVINKKEJÄ MENETELMIIN, TYÖMUOTOIHIN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖIHIN LIITTYEN:

International Guide on the methodology of Street Work throughout the World

No mitä te sitten teette? - Etsivä nuorisotyö Hämeenlinnassa

Välittämisen ammattilaiset - Vamoksen käsikirja etsivään nuorisotyöhön

”Ainoa hommani on auttaa sinua.” - Etsivän nuorisotyön hyvät käytänteet Etelä-Suomen alueella

Etsivän nuorisotyön prosessit

Etsivän nuorisotyön prosessit vaihtelevat alueellisten erojen, toimintakulttuurien ja nuorten yksilöllisten tarpeiden perusteella paljon. Jokainen prosessi nuoren kanssa on ainutlaatuinen ja etukäteen ajatellut vaiheet voivat mennä eri järjestyksessä, osin päällekkäin tai niitä voi jäädä käymättä kokonaan. Kuitenkin etsivän nuorisotyön kokonaisuudelle olisi hyvä luoda organisaatiossa selkeä, toistuva ja kehittyvä prosessikuvaus, joka toimii työn suunnittelun, arvioinnin ja kehittämisen pohjana. Myös nuorten yksilöllisen ohjauksen prosesseja voi olla hyvä miettiä etukäteen, vaikka suunta, menetelmät ja tavoitteet määräytyvätkin jokaisen nuoren omista toiveista ja valmiuksista käsin. Ohjautumisen prosesseja voi olla tarpeen avata ja suunnitella yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa, jotta nuorten siirtyminen palvelusta toiseen olisi mahdollisimman sujuvaa.

ESIM. Etsivän nuorisotyön suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin prosessi:

1. Kartointus - Kartoitusten tekeminen säännöllisesti on tärkeää, jotta tiedetään mitä tapahtuu ja keihin työtä kannattaa kohdentaa sekä pystytään ehkä näkemään ennakkoon joitain nousevia ilmiöitä.

2. Keskeisen kohderyhmän valinta ja kohderyhmän tuentarpeiden selvittäminen

- Kartoituksen pohjalta määritellään keskeinen kohderyhmä ja selvitetään, miten heidän tarpeisiinsa voitaisiin parhaalla tavalla vastata.

3. Ryhmän/yksilön tavoittaminen - Etsitään keinoja tavoittaa nämä nuoret (etsivä työ/tavoittaminen) ja sitouttaa heidät (kontaktin luominen ja luottamuksellisen suhteen rakentaminen).

4. Yksilö- tai pienryhmätyöskentely - Ohjauksen kautta voidaan tukea heitä löytämään oma polkunsä.

5. Ohjaaminen palveluihin - Nuoren motivoiminen palveluun, rinnalla kulkeminen palvelussa, palvelun jälkeen yhteisöön palautumisen tukeminen.

6. Dokumentointi, raportointi ja tilastointi - Työn dokumentointi (mm. PAR -järjestelmä) ja vaikuttavuustiedon kerääminen (mm. [Sovari - sosiaalisen vahvistumisen mittari](#)) osana arkiötä.

7. Dokumentaation ja kerätyn tiedon hyödyntäminen vaikuttamistyössä - Pitkin prosessia tuotetaan tietoa kohderyhmän elinoloista ja ajankohtaisista ilmiöistä, jota viedään eteenpäin yhteiskunnalliseen keskusteluun.

8. Arviointi, reflektointi ja kehittäminen

9. Prosessi alusta

ESIM. Ohjautumisen prosessi:

1. Yhteydenotto: Nuori itse, nuoren läheiset tai verkostot voivat ottaa yhteyttä ja ilmaista tuentarpeen.

2. Tavoittaminen: Yhteydenoton tai ilmoituksen jälkeen nuorta yritetään tavoittaa eri kanavien kautta. Nuoreen ollaan yhteydessä mahdollisimman pian yhteydenoton jälkeen, erityisesti, jos yhteydenotto on tullut nuorelta itseltään (nopea reagointi, varhainen tuki). Nuorta tavoitellaan niin kauan, kunnes hänet tavoitetaan, hän täyttää 29 vuotta tai ilmoittaja peruu ilmoituksensa.

3. Työskentely: Työskennellään nuoren kanssa hänen antamiensa tietojen perusteella kohti hänen asettamia tavoitteita.

4. Palveluihin ohjaaminen: Nuoren ohjaaminen hänen tarvitsemiinsa palveluihin tai toimintaan (rinnalla kulkeminen tarvittaessa).

5. Yhteistyön päättäminen: Etsivän nuorisotyön prosessin päättäminen yhdessä nuoren kanssa, kun nuoren tuentarve on täytetty. Nuoren on hyvä jäädä tietoiseksi siitä, että etsivään nuorisotyöhön voi aina tarvittaessa palata, "ovi jää auki".

ESIM. Yksilöohjauksen prosessi:

1. Elämäntilanteen kartoitus, luottamussuhteen rakentaminen ja kokonaiskuvan luominen - Läsnaolo ja nuoren tahtiin eteneminen,

kumppanuuden rakentaminen ja tavoitteiden asettaminen.

2. Ohjaaminen, motivointi, kohtaaminen - Suunnitelmallinen eteneminen kohti asetettuja tavoitteita, nuoren toimijuuden ja voimavarojen vahvistaminen, nuoren näkökulma, tarpeet ja tavoitteet ohjaavat työskentelyä.

3. Säännöllinen yhteydenpito koko prosessin ajan - Sitoutuminen nuoreen ja prosessiin, kiinnostus nuorta ja nuoren tilannetta kohtaan, välittäminen.

4. Nuoren oikeuksien selvittäminen koko prosessin ajan - Sen varmistaminen, että nuori tietää mitkä hänen oikeutensa ja velvollisuutensa tässä yhteiskunnassa ovat ja miten ne toimivat hänen arjessaan.

5. Nuoren sitouttaminen ottamaan vastuu omasta elämästään.

6. Verkoston kokoaminen, palveluihin ohjaaminen - Erityisen tärkeää on ohjaamisen, palveluiden ja työskentelyn oikea-aikaisuus.

7. Tavoitteiden seuranta ja jatkotyöstäminen

8. Yhteistyön päättäminen - Etsivän nuorisotyön prosessin päättäminen yhdessä nuoren kanssa, kun nuoren tuentarve on täytetty. Nuoren on hyvä jäädä tietoiseksi siitä, että etsivään nuorisotyöhön voi aina tarvittaessa palata, "ovi jää auki."

Kohtaaminen, tuki ja eteenpäin ohjaaminen

Kunnioittava kohtaaminen ja siihen liittyvät taidot ovat keskeisiä etsivässä nuorisotyössä, kuten kaikessa nuorisotyössä. Nuori kohdataan ensimmäistä kertaa neutraalisti ilman oletuksia ja pyritään luomaan rento ja miellyttävä tunnelma. Tapaamisissa pysähdytään kuuntelemaan mitä nuori kertoo itsestään ja tuentarpeistaan, annetaan tila hänen omalle persoonalleen ja mukautetaan omaa toimintaa nuoren ryhtiin sopivaksi. Hänelle kerrotaan avoimesti, mitä etsivä nuorisotyö on ja kuinka se toimii. Nuorelle tehdään selväksi vaitiolovelvollisuus ja luottamuksellisuus sekä etsivän nuoristyöntekijän rooli hänen asioidensa edistämisessä. Kunnioittavan, luottamuksellisen ja yhdenvertaisen kohtaamisen periaatteet pätevät niin yksilö- kuin ryhmätyöskentelyssä. Ryhmätyöskentelyssä täytyy lisäksi huomioida tasapuolisuus – se, että jokaisella nuorella on hänelle sopiva tila osallistua toimintaan ja keskusteluun sekä jakaa omia asioitaan haluamallaan tavalla.

Tapaamisissa nuorten kanssa pysähdytään hetkeen, ollaan kokonaan ja yhdenvertaisena läsnä, luodaan kiireettömyyden tuntu ja kuunnellaan aktiivisesti, mitkä nuoren odotukset ja toiveet ovat. Nuoresta löydetään voimavaroja ja vahvuuksia, joita sanoitetaan tietoisesti. Tapaamiset etenevät nuoren mukavuusalueella,

nuoren tahtiin, ratkaisukeskeisesti kohti yhdessä asetettuja tavoitteita ja voivat tapahtua sekä kasvotusten, sosiaalisessa mediassa että puhelimitse. Kunnioituksen, kiinnostuksen ja läsnäolon täytyy välittyä nuorelle myös verkossa tai puhelimesta tapahtuvassa kohtaamisessa.

Kohtaamistyössä keskeistä on tavoitteellinen eteneminen kohti nuoren sosiaalista vahvistumista ja muita tavoitteita, ammatillinen rinnalla kulkeminen sekä pysähtyminen kohtaamisten äärelle silloinkin, kun ne tapahtuvat spontaanisti ilman ajanvarausta. Tapaamisissa nuori vie keskustelua ja etsivän nuorisotyöntekijän tehtävä on kysyä, olla kiinnostunut ja poimia nuoren puheesta sellaisia asioita, jotka ehkä auttavat nuoren tilanteen, toiveiden ja tavoitteiden selkiyttämiseksi. Työntekijä nostaa esille nuoren vahvuuksia ja vaihtoehtoja, alkaa tarvittaessa motivoida nuorta kohti niitä palveluita, joita hän tarvitsee. Eteenpäin ohjaamisessa on tärkeää avata nuorelle eri vaihtoehtoja, palveluverkoston ja mahdollisuuksia, jotta nuorella on turvallinen olo siirtyä työskentelemään toisen ammatilaisen kanssa. Tarvittaessa etsivä nuorisotyö voi tukea ”saattaen vaihtaan” nuoren siirtymistä palveluun.

Kohtaamisissa on aina läsnä työntekijän omat asenteet, arvot, tunteet ja mahdollinen kiire. Näistä on tärkeää olla tietoinen ja pyrkiä ”nollaamaan asetukset” ennen tapaamista nuoren kanssa, jotta kohtaaminen voidaan tehdä rauhassa. Lisäksi kohtaamisissa on tärkeää ottaa huomioon etsivän nuorisotyöntekijän, nuoren tai nuorten ryhmän fyysinen ja psyykkinen turvallisuus sekä hyvinvointi.

NUORISOTYÖN AMMATTILAINEN

Ammatillinen identiteetti

Etsivä nuorisotyöntekijä on nuorisotyön ammattilainen, joka on asiantuntija nuoriin, nuoruuteen, nuorten elinoloihin ja haasteisiin sekä ajankohtaisiin ilmiöihin liittyvissä asioissa. Etsivässä nuorisotyössä, kuten nuorisotyössä yleensä, työntekijöiltä edellytetään [rikosrekisteriotteen](#) esittämistä palvelussuhteen alkaessa.

Etsivällä nuorisotyöntekijällä tulee olla riittävä koulutus ja kokemus nuorten kanssa tehtävästä työstä. Kokemusta on suositeltavaa olla myös haastavampien asiakasryhmien kanssa työskentelystä sekä laajasti ymmärrystä nuoren elämään liittyvistä asioista. On tärkeää, että työntekijä osaa asettaa rajat itselleen ja nuorelle ja toimia aidosti omalla persoonallaan, silti ammatillisuuden ja tietyn etäisyyden säilyttäen. On tärkeää pystyä tunnistamaan oman osaamisen rajat sekä tunteet ja arvot, jotka omaa toimintaa ohjaavat. Työntekijän täytyy sitoutua etsivän nuorisotyön, nuorisotyön ja oman organisaation arvoihin ja osata humanistinen, kunnioittava työote. Työssä keskeistä on aito halu olla nuorten puolella ja sitoutua sekä työhön että nuoreen. Etsivän nuorisotyöntekijän täytyy osata sanoittaa omaa työtään ja osaamistaan sekä markkinoida etsivän nuorisotyön palvelua verkostoille ja nuorille. Verkostoitumistaidot

ovat etsivässä nuorisotyössä välttämättömyys, sillä suuri osa työstä tapahtuu yhteistyössä muiden ammattilaisten kanssa.

Etsivän nuorisotyöntekijän tärkeitä ominaisuuksia ovat vuorovaikutustaidot, kohtaamisen taito, luotettavuus, paineensietokyky, rohkeus ottaa esille vaikeitakin asioita, empaattisuus, joustavuus ja mukautuvaisuus, pettymysten ja muutoksen sietäminen sekä kyky omaksua uutta tietoa monipuolisesti ja hyödyntää sitä käytännössä. Etsivässä nuorisotyössä tarvittavat osaamiset ja tiedot elävät ajassa ja muuttuvat koko ajan, siksi on tärkeää ylläpitää omaa osaamista ja kehittää sitä säännöllisesti. Etsivä nuorisotyö on usein aika itsenäistä (monesti silti työparin tai tiimin kanssa) ja työntekijöiden täytyy pystyä itsenäiseen työskentelyyn ja päätöksentekoon, luottamaan omaan harkintaansa sekä tekemään välillä myös luovia ratkaisuja.

Työntekijän täytyy ymmärtää ammatilliseen rinnalla kulkemiseen ja luottamuksellisen suhteen rakentamiseen liittyvät rajat ja vastuu – selkeät rajat sille, mitä kertoo itsestään nuorille ja toisaalta vaihtolovelvollisuus nuoren asioista sekä myös suhteen päättäminen suunnitelmallisesti, ns. ”erotyö”. Tärkeää on myös tehdä selkeä ero työn ja vapaa-ajan välille. Joskus suhde päättyy myös kesken prosessin työntekijän siirtyessä esimerkiksi muihin tehtäviin – tällöin täytyy siirtää tarvittava tieto hienovaraisesti (vaihtolovelvollisuuden piiriin kuuluvat asiat huomioiden) kollegalle niin, että työ voi jatkua sekä nuorten

että yhteistyötahojen kanssa mahdollisimman sujuvasti.

Etsivä nuorisotyöntekijä voi työskennellä nuorisotalolla, ohjata ryhmiä ja järjestää leirejä, kunhan hän tekee työtään etsivän nuorisotyön roolissa eikä paikkaa muun nuorisotyön resurssivajetta. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että läsnäolo esimerkiksi nuorisotalolla tai ryhmämuotoisen toiminnan järjestäminen on perusteltua etsivän nuorisotyön tavoitteiden näkökulmasta eikä työntekijä tällöin ole osa sitä resurssia, jolla kunnan nuorisotyö järjestää perustehtävänsä kuuluvaa vapaa-ajantoimintaa. Etsivä nuorisotyöntekijä voi osallistua esimerkiksi TE-toimiston, sosiaalitoimen tai muun toimijan järjestämiin verkostotapaamisiin, mutta lähtökohtaisesti osallistumisen täytyy tapahtua nuoren toiveesta ja hänen on oltava siellä nuoren tukena ja nuorta varten. Etsivä nuorisotyö ei voi lähtökohtaisesti olla vakituisesti osa sitä viranomaisten ja ammattilaisten riviä, jonka nuori kohtaa, kun hän tulee ensimmäisen kerran verkostotapaamiseen, tai ainakin etsivän nuorisotyön rooli täytyy näissä tilanteissa tehdä heti selväksi. Täytyy varmistaa, että nuoren vapaaehtoisuus ottaa etsivän nuorisotyön palvelua vastaan toteutuu aidosti eikä tilanteeseen liity painostusta muiden toimijoiden taholta. Moninaisissa toimintaympäristöissä ja erilaisien menetelmien keskellä oman työn tavoitteet on hyvä pitää selkeinä – etsivä nuorisotyö on enemmän asenne ja työote kuin nippu jotain tiettyjä toimintoja tai menetelmiä.

ETSIVÄ
NUORISO-
TYÖNTEKIJÄ

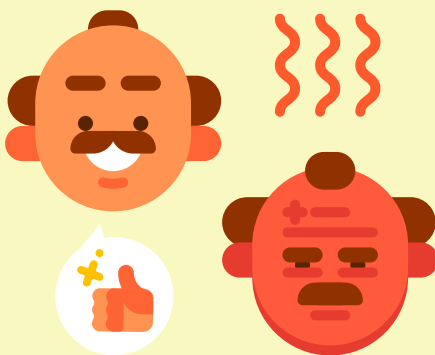
Työhyvinvointi ja työssäjaksaminen

Etsivä nuorisotyö työskentelee haastavissa elämäntilanteissa olevien nuorten kanssa ja työssä kohdatut tilanteet ja nuorten tarinat voivat paikoin haastaa etsivän nuorisotyöntekijän jaksamista ja hyvinvointia työssään. Lisäksi etsivän nuorisotyön toimintakulttuuriin on kuulunut perinteisesti itsenäisen työotteen ideaali – se, että työtä tai sen taakkaa ei välttämättä jaeta, vaikka se olisi mahdollista, ellei sille ole luotu rakenteita.

Etsivien nuorisotyöntekijöiden jaksamista ja työhyvinvointia haastavat yleisimmin organisaation heikko ymmärrys työn luonteesta, työn henkilöityminen asiakkaan silmissä, yksintyöskentely, esimiehen ja työntekijän vähäinen vuorovaikutus, yksin jääminen nuoren vaikeiden tilanteiden kanssa, liiallinen työmäärä sekä rajaamaton työnkuva ja paine tehdä sellaisiakin tehtäviä, jotka eivät välttämättä kuulu perustehtävään. Hyvinvointia ja jaksamista voivat heikentää myös esimerkiksi kenttätöiden heikot rakenteet, kriisiavun puute, virka-ajan ulkopuolella työskentely, mahdollinen luottamuksen puute esimiehen ja työntekijän välillä sekä työyhteisön huono ilmapiiri. Näihin on tärkeää kiinnittää huomiota työhyvinvointia ja jaksamista tukevien toimenpiteiden suunnittelussa.

Työhyvinvointia tukevien rakenteiden luominen organisaatioon on ensisijaisesti organisaation ja esimiehen tehtävä, mutta myös työntekijän täytyy ottaa siitä oma vastuunsa. Näitä rakenteita

ovat esimerkiksi työnohjaus, organisaation vision selkiyttäminen, esimiehen ja työntekijöiden välisen suhteen kehittäminen, työn rajaaminen esimiehen kanssa, esimiehen koulutus etsivän nuorisotyön sisältöihin, työpari- ja tiimityöskentely, mahdollisuus vaikuttaa työhön ja sen tekemiseen, osallistuminen etsivän nuorisotyön vertaistapaamisiin ja alueellisen verkoston toimintaan, työssä kohdattujen tilanteiden purku ja reflektio, työnkuvan ja työn vaativuuden tarkistaminen ja vaativuutta vastaava palkkaus, osaamisen kehittäminen ja mahdollisuus osallistua koulutuksiin, etsivän nuorisotyöntekijän roolin selkiyttäminen verkostoissa, mahdollisuus vaikuttaa työaikoihin ja huolellinen perehdytys.

Työssä jaksamiseen vaikuttaa hyvin paljon se, millaista tukea organisaatiolta ja esimieheltä työntekijä työhönsä saa, millaiset työssäjaksamisen ja työturvallisuuden rakenteet organisaatioon on luotu, kuinka selkeä yhteinen käsitys sekä organisaatiolla, esimiehellä että työntekijällä on työnkuvasta, ja kuinka paljon esimiehen ja työntekijän välillä on dialogia, luottamusta ja keskinäistä ymmärrystä. Esimiehen tuki, luottamus ja aito kiinnostus työmuotoa ja sen kehittämistä kohtaan ovat ratkaisevassa asemassa. Myös osallisuus omaa työnkuvaa, työaikoja ja työn kehittämistä koskevaan päätöksentekoon on tärkeää. Arjen työn sisälle täytyy rakentaa työn reflektointiin, palautteen antamiseen ja saamiseen, haastavien tai kuormittavien tilanteiden purkuun, hyvinvoinnin ja jaksamisen ylläpitämiseen, työyhteisön yhteisöllisyyden kehittämiseen, vertaistukeen ja verkostoitumiseen sekä työn kehittämiseen liittyviä mahdollistavia rakenteita. Lisäksi on tärkeää laatia huolellisesti turvallisuussuunnitelma, riskienarviointi eri toimintaympäristöihin, suunnitelma kriisitilanteiden varalle ja ohjeistus siitä, miten työterveyshuollon tai muiden työntekijöitä tukevien palveluiden piiriin hakeudutaan.

Työntekijän täytyy sitoutua organisaatiossa luotuihin tavoitteisiin, strategioihin, rakenteisiin ja käytäntöihin sekä tuoda rakentavasti esille mahdolliset kehittämiskohteet. Sekä työntekijän että esimiehen täytyy kiinnittää huomiota sekä omaan että työparin tai tiimin jaksamiseen ja osata tuoda esille huoli kollegan tai omasta jaksamisesta varhaisessa vaiheessa, minkä jälkeen on esimiehen tehtävä käynnistää jaksami-

sen haasteita kartoittavia ja jaksamista tukevia prosesseja.

Työnohjausta tulisi olla etsivässä nuorisotyössä säännöllisesti, eikä vasta sitten, kun joku tilanne kärjistyy kriisiksi tai jaksamisessa havaitaan haasteita. Työnohjauksen järjestäminen on esimiehen vastuulla. Työnohjauksessa voidaan käsitellä ja kehittää työssä jaksamiseen, työn rajaamiseen, työnkuviin ja työskulttuuriin liittyviä asioita sekä jakaa työtä toisten kanssa.

Työturvallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota jalkautumisessa, kotikäynneillä ja silloin, kun nuoria tavataan yksin. Täytyy olla selkeät toimintaohjeet ja suunnitelmat aggressiivisten nuorten kohtaamisen sekä yllättävien, vaarallisten tilanteiden varalle. Työturvallisuutta voidaan edistää parityöskentelyllä, tapaamispaikkojen valinnalla, tilojen suunnittelulla ja työvälineiden (esim. matkapuhelin, sovellukset ja turvajärjestelmät) avulla.

Etsivien nuorisotyöntekijöiden kannattaa tutustua työlaainsäädäntöön ([työaikalaki](#), [työsopimuslaki](#)) ja omaan työehtosopimukseen (esim. [kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus](#), [yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimus](#), [AVAINTA ry:n työehtosopimus](#) ja [sosiaalialan järjestöjen työehtosopimus](#)).

8.

TIEDON TUOTTAMINEN JA VAIKUTTAMINEN

KERÄTYN TIEDON HYÖDYNTÄMINEN

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustuksella tuettu etsivä nuorisotyö tuottaa sekä paikallista, alueellista että valtakunnallista tilastotietoa (PAR-järjestelmä) etsivän nuorisotyön palveluihin osallistuneista nuorista. Tilastotieto kootaan [Nuorisotilastot.fi](https://nuorisotilastot.fi) -sivulle ja on kaikkien saatavilla. Lisäksi etsivä nuorisotyö kerää tietoa ja tunnuslukuja toiminnan laadusta ja vaikuttavuudesta esim. nuorten sosiaalisen vahvistumisen mittari [Sovarin](https://sovarin.fi), palautekyselyiden, haastattelujen ja nuorten tarinoiden avulla. Etsivä nuorisotyö havainnoi ja kartoittaa jatkuvasti nuorten elämään vaikuttavia paikallisia (ja valtakunnallisia) ilmiöitä ja elinoloja ja pystyy välittämään arjen työssään keräämäänsä tietoa ja ymmärrystä eteenpäin.

Kerättyä tietoa voidaan hyödyntää työn kehittämisessä, työn vaikuttavuuden näkyväksi tekemisessä ja yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa sekä nuorten elinolojen kehittämisessä paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti. Tiedon hyödyntämisessä ja vaikuttamisessa esimiehellä on keskeinen rooli. Esimiehen tehtävä on viedä työntekijöiden tuottamaa tietoa eteenpäin sekä organisaatiossa että laajemmin kunnassa.

Etsivä nuorisotyö havainnoi ja kartoittaa jatkuvasti nuorten elämään vaikuttavia ilmiöitä ja elinoloja

Etsivä nuorisotyö tavoittaa paljon sellaisia nuoria, jotka eivät ole aktiivisia ottamaan osaa yhteiskunnalliseen keskusteluun, tuomaan esille omaa ääntään tai edes tiedä, mitä kautta he voisivat vaikuttaa heitä koskeviin asioihin. Tässä etsivä nuorisotyö voi olla keskeisessä roolissa tuomassa nuorten ääntä kuuluviin eri foorumeissa, mm. päättäjille ja palveluiden tuottajille.

Vaikuttavuuden näkyväksi tekemisessä voi ottaa mallia esimerkiksi Helsingin Vamoksen (Helsingin Diakonissalaitos) [esityksestä](https://vamoksen.fi), jossa vaikuttavuutta on laskettu konkreettisesti ja yksinkertaistetusti tilastoista euroiksi.

SUUNNITELMALLISTA VIESTINTÄÄ

Nykymuotoinen etsivä nuorisotyö on verrattain uusi työmuoto ja jotta nuoria tavoitettaisiin entistä paremmin, täytyy työmuotoa tehdä tunnetuksi sekä nuorten, yhteistyökumppaneiden että kuntalaisten keskuudessa. Työmuodon tunnetuksi tekeminen, siitä puhuminen ja vaikuttamistyö sen puolesta ovat paitsi etsivien nuorisotyöntekijöiden, myös esimiesten ja organisaatioiden tehtävä. Viestintää kannattaa tehdä suunnitelmallisesti, jotta voidaan saavuttaa mahdollisimman tehokkaasti keskeisiä tahoja.

Hyvä työn tunnettuuden lisäämisen keino on aktiivinen läsnäolo ja vaikuttaminen yhteistyöverkostoissa. Etsivän nuorisotyöntekijän kasvosten ja työmuodon tekeminen tutuksi nuorille ja laadukkaasti tehty työ lisäävät nuorten tietoisuutta ja luottamusta etsivään nuorisotyöhön. Läsnäolo nuorten vapaa-ajanympäristöissä (kadut, kaupakeskukset, tapahtumat ym.), kouluissa ja oppilaitoksissa (infot, vanhempainillat, jalkautuminen ym.) ja nuorten kontaktoiminen jo ennen, kuin heillä on tuentarpeita, madaltaa kynnystä olla yhteydessä tarvittaessa. Tässä ovat hyödyksi myös näkyvyys sosiaalisessa mediassa, tiedotteet yhteistyökumppaneille, some-kampanjat, mainokset, esitteet ja näkyminen kouluilla ja oppilaitoksissa, nuorisotiloissa sekä muissa sellaisissa paikoissa, joissa nuoret kulkevat sekä osallistuminen erilaisiin tapahtumiin.

Markkinointia ja tiedotusta kannattaa suunnitelmallisesti kohdentaa kuntapäättäjille, yhteistyökumppaneille ja nuorille, jolloin viestinnän kanavat ja viestien sisällöt poikkeavat toisistaan. Tiedotuksessa kannattaa hyödyntää paikallista (ja valtakunnallista) mediaa, sosiaalista mediaa ja verkostoja. Lisäksi markkinointityötä täytyy silti tehdä hyvin monipuolisissa tilanteissa osana arjen työtä.

Viestinnän ja tiedotuksen keskeisin viesti on etsivän nuorisotyön tehtävä, rooli ja se, miten palveluun voidaan tulla. Lisäksi on tärkeää tehdä erityisesti kuntapäättäjille näkyväksi myös työ-

muodon vaikuttavuutta ja tuloksia. Vaikuttavuuden näkyväksi tekemisessä kannattaa hyödyntää PARentin ja Sovari-mittarin kautta tuotettua tietoa ja tilastoja sekä nuorten omia tarinoita. Viestintää ja markkinointia voi olla paikoin viisasta tehdä yhdessä laajemman alueen kanssa, ettei jokaisen kunnan ja jokaisen työntekijän tarvitse tehdä kaikkea aina alusta loppuun asti itse. Tässä kannattaa hyödyntää etsivän nuorisotyön vertaisverkostoja, alueellista koordinaatiota ja hyvien käytäntöjen jakamista.

Viestintä ja tuloksista ja työstä tiedottaminen sekä työmuodon avaaminen erityisesti kuntapäättäjille on tärkeää paitsi etsivän nuorisotyön resurssien turvaamisen, myös kunnan nuorille suunnattujen palveluiden kehittämisen kannalta. Etsivä nuorisotyö voi tuoda esille kohderyhmäänsä kuuluvien nuorten kokemuksia ja heidän havaitsemiaan palveluvajeita, jotka saattaisivat muuten jäädä näkymättömiin.

9.

VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

10.

JOHTAMINEN JA TUKE

JOHTAMISEN VASTUU

Johtaminen

Etsivän nuorisotyön johtaminen edellyttää sekä tiivistä osallistumista työn arkeen että tilan antamista työn itsenäiselle tekemiselle. Organisaation ja johdon täytyy määritellä työmuodon paikalliset tavoitteet, rajat ja mahdollisuudet yhdessä etsivien nuorisotyöntekijöiden kanssa, olla kiinnostuneita ja tietoisia etsivästä nuorisotyöstä ja tukea arjen tekemistä sekä osallistua vaikuttamistyöhön omissa foorumeissaan. Organisaation ja johdon täytyy tuntea etsivän nuorisotyön tekemistä ja tuloksia ja osata tuoda niitä esiin omassa kunnassa.

Etsivän nuorisotyön esimiehen rooli

- Varmistaa etsivän nuorisotyön fyysiset edellytykset (toimistotila, puhelin, kuljetusmahdollisuudet, dokumentaatiojärjestelmä PARent ja toimintamääräraha)
- Varmistaa etsivän nuorisotyöntekijöille muodolliset työskentelyolosuhteet
- Luo edellytykset työparityöskentelylle
- Esimiehellä tulee olla selkeä mandaatti tehdä hallinnollisia ja ammatillisia ratkaisuja etsivään nuorisotyöhön liittyen
- Keskustelee ja päättää yhdessä etsivän nuorisotyöntekijöiden kanssa työn ajankohtaisesta kohderyhmästä, priorisoinnista ja työn jakamisesta
- Luo selkeät raamit muihin yhteistyötahoihin päin
- Katsoo että etsivän nuorisotyöntekijät eivät tee muiden viranomaisten tai sektoreiden työtä
- On tiiviisti mukana päivittäisessä työssä

- Antaa riittävää ohjausta ja aikaa reflektoinnille (keskenään ja alueellisesti) sekä osallistuu omaan reflektointiin etsivän nuorisotyöntekijöiden kanssa useamman kerran kuukaudessa
- Huolehtii siitä, että etsivän nuorisotyöntekijöille tarjotaan riittävästi työnohjausta määritellään työnkuva ja tehdään työn vaativuuden arviointi, joissa huomioidaan työskentelyolosuhteet, kohderyhmä ja työn rajaaminen
- Mahdollistaa sen, että kunnan lasten ja nuorten parissa toimivat tapaavat säännöllisesti
- Sopii yhdessä etsivän nuorisotyöntekijöiden kanssa eri moniammatillisten ryhmien työhön osallistumisesta
- Takaa etsivän nuorisotyöntekijöille riittävästi aikaa työn eri prosesseille sekä joustavuutta, riittävästi aikaa ja tilaa ammatilliseen itsenäiseen työskentelyyn
- Vie kunnan hallintoon ja yhteistyötahoille etsivän nuorisotyöntekijöiden ainutlaatuista yhteiskunnallista tietoa nuorista, nuorten elinoloista, palveluista ja nuorten areenoista
- Varmistaa, että vastuuorganisaatio vie työn kokemukset, johtopäätökset ja esitykset eteenpäin kunnan organisaatiossa.

Etsivä nuorisotyö hyötyy vertaisverkostoitumisesta sekä alueellisesti että valtakunnallisesti. Yksi rakenne vertaistuen mahdollistamiselle on alueellinen koordinaatio, jonka pohjalta voidaan rakentaa myös valtakunnallista koordinaatiota ja etsivän nuorisotyön vertaisverkostoa. Tällaisia on jo osassa maata. Tässä voidaan ottaa oppia työpajatoiminnan vastaavasta koordinaatiojärjestelmästä. Tiiviit vertaisverkostot mahdollistavat etsivän nuorisotyön äänen tuomisen kuuluviin paikallistasoa laajemmin, työmuodon yhteisen kehittämisen, hyvien käytänteiden ja osaamisen jakamisen sekä valtakunnallisesti yhtenäisen, tasalaatuisen etsivän nuorisotyön luomisen. Valtakunnallista verkostoitumista voidaan edistää mm. sosiaalisen vahvistamisen osaamiskeskuskassa.

Vertaisverkostot ja -tuki

ESIM. Lounais-, Länsi- ja Sisä-Suomen alueellisen koordinaatio: Koordinaatioryhmä - Alueelliset koordinaattorit ja aluehallintovirastot:

1.Etsivän nuorisotyön koordinaatioryhmän tehtävänä on alueen etsivän nuorisotyön työntekijöiden tukeminen työnkuvan määrittelyssä ja asemoitumisessa oman kunnan palvelukenttään sekä työturvallisuuden kehittämisessä.

2.Koordinaatioryhmä ja alueelliset koordinaattorit antavat tukea alueen etsiville nuorisotyöntekijöille, etenkin uusille. Alueellisen koordinaattorin puoleen voi kääntyä, kun oman kunnan etsivässä nuorisotyössä nousee kysymyksiä. Koordinaattori varmistaa, että etsivä nuorisotyöntekijä saa tarvittaessa vertaistukea.

3.Koordinaatioryhmä välittää tietoa etsiviltä nuorisotyöntekijöiltä koordinaatioryhmään ja sitä kautta ministeriöön, ja samoin ministeriöstä ja aluehallinnosta kuntiin, esimiehille ja etsiville nuorisotyöntekijöille. Koordinaatioryhmässä ja alueellisissa tapaamisissa tuodaan esiin alueellisia eroja ja jaetaan hyviä käytäntöjä.

4.Koordinaatioryhmän tehtävänä on etsivän nuorisotyön ammatillinen kehittäminen - eettisten periaatteiden muodostaminen ja ajantasaisen koulutuksen suunnittelu eli mm. etsivän nuorisotyön alueellisten päivien järjestäminen.

Alueellinen koordinaattori - Etsivä nuorisotyöntekijä:

1.Yhteystietojen ylläpito alueella

2.Etsivän nuorisotyöntekijöiden alueellisten tapaamisten organisointi - alueellisilla tapaamisilla myös vertaistuen merkitys

3.Yhteydenpito aluehallintoon ja koordinaatioryhmään

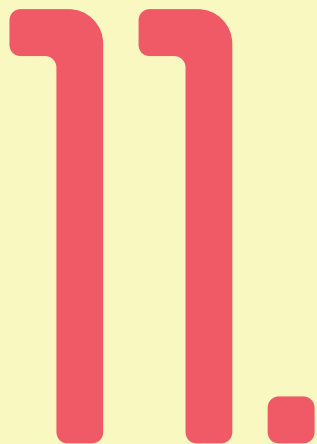
4.Yhteydenpito esimiesten verkostoon

5.Ajankohtaisten asioiden käsittely yhteisesti alueella - ammatillinen ja eettinen työmuodon kehittyminen

6.Alueen uusien etsivien nuorisotyöntekijöiden tukeminen - hyvien käytäntöjen jakaminen

Alueellisen koordinaation ja vertaistuen lisäksi etsivä nuorisotyöntekijä voi hyötyä verkostoitumisesta etsivien nuorisotyöntekijöiden kanssa, jotka toimivat muissa toimintaympäristöltään samanlaisissa kunnissa. Kontakteja eri alueiden etsiviin nuorisotyöntekijöihin voi luoda valtakunnallisilla ja alueellisilla etsivän nuorisotyön päivillä, etsivän nuorisotyön Facebook -ryhmässä tai etsiville nuorisotyöntekijöille järjestettävissä koulutuksissa ja tapaamisissa. Sosiaalisen vahvistamisen osaamiskeskus, aluehallintovirastot sekä esimies voivat edistää kontaktien luomista ja mahdollistaa vertaisverkostoitumista ja ajatusten vaihtoa sekä laajemmin että liittyen jonkin tietyn osa-alueen kehittämiseen.

MONI- AMMATILLISET VERKOSTOT

VERKOSTON TÄRKEYS

Etsivä nuorisotyö onnistuu tehtävässään parhaiten yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Etsivän nuorisotyön rooli verkostossa on olla ns. "nuoren kanssa samalla puolella pöytää" ja pitää huolta siitä, että hän tulee kuulluksi ja säilyttää toimijuutensa omaa elämänsä koskevista päätöksistä ja prosesseista. Etsivän nuorisotyöntekijän tulee tuntea paikalliset nuorten palvelut ja toimijat, tehdä omaa työtään tunnetuksi muiden toimijoiden keskuudessa ja säilyttää oma roolinsa nuorisotyön edustajana. Etsivässä nuorisotyössä rajaaminen oman ja muiden ammattilaisten tehtävien välillä on erittäin tärkeää. Etsivän nuorisotyöntekijän ei pidä ryhtyä tekemään toisten ammattilaisten töitä tai paikkamaan vajeita muissa palveluissa. Yksilötyötä tehdessä raja on joskus hämärä, kun liikutaan esimerkiksi päihde- ja mielenterveyshuollon teemojen tai sosiaalityön tarpeiden parissa, mutta siitä täytyy silti osata pitää kiinni. Etsivän nuorisotyöntekijän rooli verkostoissa on paitsi ohjata nuoria heidän tarvitsemiinsa palveluihin ja ottaa koppia muista palveluista putoavista tai pois jät-

Etsivän nuorisotyöntekijän tulee tuntea paikalliset nuorten palvelut ja toimijat.

täytyvistä nuorista, myös toimia nuorten tukena ja jakaa tietoa ajankohtaisista asioista liittyen nuorten elinoloihin.

Etsivän nuorisotyöntekijän täytyy tuntea nuorten palvelujärjestelmää ja paikallisia toimijoita, pystyä kartoittamaan ja kontaktoimaan nuorten tarpeiden näkökulmasta oleelliset tahot ja edistää näiden tahojen yhteistyön tiivistymistä. Tämä ei kuitenkaan saa jäädä kunnassa etsivän nuorisotyöntekijän tehtäväksi, vaan muiden toimijoiden, organisaatioiden ja esimiesten täytyy myös ottaa vastuuta palvelujärjestelmän rakojen tilkitsemisestä ja yhteistyön tiivistämisestä. Etsivän nuorisotyön esimiehen täytyy varmistaa, että työntekijöille on riittävät valmiudet, resurssit ja mandaatti edistää omalla työllään nuorta tukvien verkostojen syntymistä ja kehittymistä.

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa voi olla alueellisesti hyvin erilaista, sillä tarpeet, toimijat ja toimintakulttuurit vaihtelevat. On tärkeää löytää paikallisesti toimivia toimintatapoja ja vahvistaa ja kehittää niitä. Alueellinen koordinaattori voi koota näitä hyviä käytänteitä myös alueellisesti. Nuorten muuttuvat tarpeet ja kohderyhmäpainotusten vaihtelut haastavat myös verkostoyhteistyötä. Etsivän nuorisotyön on tärkeää osallistua paikallisiin, etsivän nuorisotyön kannalta keskeisiin työryhmiin, luoda ja ylläpitää suhteita muihin nuorten kannalta tärkeisiin yhteistyökumppaneihin ja huolehtia siitä, että

heillä on ajantasainen tieto kunnan etsivästä nuorisotyöstä. Verkostoyhteistyön rakentamisessa ja ylläpitämisessä myös esimiehellä on tärkeä rooli – hän on usein mukana eri foorumeissa kunnassa, kuin työntekijät, jolloin hän voi omalla vaikuttamistyöllään osaltaan edistää etsivien nuorisotyöntekijöiden verkostoitumista eri toimialojen työntekijöiden kanssa.

Etsivän nuorisotyön yhteistyö muiden ammattilaisten ja viranomaisten kanssa on kahdensuuntaista – nuoria ohjautuu molempiin suuntiin ja käytännöt ohjaamiseen, tiedonkulkuun, rakenteisiin ja kehittämiseen liittyen täytyy luoda yhdessä yhteistyötahojen kanssa. Myös palveluiden rajapinnat, ohjautuminen, saattaen vaihtaminen ja työnjako täytyy avata yhteisesti, jotta nuoren ohjaaminen sujuu nuoren kannalta mahdollisimman mutkattomasti.

Peruskoulujen kanssa yhteistyö keskittyy yleensä pääasiallisesti perusopetuksen jälkeen ilman jatko-opiskelupaikkaa jäävien nuorten tavoittamiseen ja tukemiseen yhteistyössä opinto-ohjaajan kanssa. Toisen asteen oppilaitosten kanssa keskitytään yleensä opintojen keskeyttämisestä harkitavien tai jo keskeyttäneiden nuorten tavoittamiseen ja tukemiseen. Puolustusvoimien ja siviilipalveluskeskuksen kanssa tehdään yhteistyötä palveluksen keskeyttäneiden nuorten tavoittamiseksi ja tukemiseksi. Etsivä nuorisotyö tukee nuoria tarvittaessa myös vastaavasti

hakeutumaan opintoihin tai varusmies- tai siviilipalvelukseen. Muiden nuorille suunnattujen palveluiden ja viranomaisten kanssa yhteistyö vaihtelee nuoren tarpeen mukaan. Etsivä nuorisotyö tukee nuoria esimerkiksi hakeutumaan muiden toimijoiden palveluihin tai toimintaan, hoitamaan asioitaan viranomaisten kanssa tai mahdollisesti toteuttaa toimintaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Verkostoyhteistyön hyviä käytänteitä:

Säännöllinen yhteydenpito ja rakenteet ajan-kohtaisista asioista keskustelemiseen (esim. säännölliset tapaamiset)

Etsivien nuorisotyöntekijöiden omat paikalliset, alueelliset ja valtakunnalliset verkostot – kannattaa hakeutua yhteistyöhön paitsi lähi-alueiden myös samankokoisten tai muuten toimintaympäristöltään tai toimintakulttuuriltaan samanlaisten kuntien ja kaupunkien kollegoiden kanssa. Verkostoituminen edistää yhteisen käsityksen syntymistä, hyvien käytänteiden jakamista ja vahvemman ammatti-identiteetin rakentamista. Vertaisverkostoja ja -tapaamisia on hyvä rakentaa myös valtakunnallisesti (esim. Sosiaalisen vahvistamisen osaamiskeskus ja aluehallintovirastot).

Etsivä nuorisotyö ei voisi onnistua tehtävässään ilman yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Yleisimpiä yhteistyökumppaneita ja verkostoja:

Koulut ja oppilaitokset

Puolustusvoimat

Siviilipalveluskeskus

Kunnan sosiaali- ja terveyspalvelut, mielen-terveys- ja päihdepalvelut, aikuissosiaalityö, lastensuojelu, vammaispalvelut, asumis- palvelut, velkaneuvonta ym.

Ohjaamo

Seurakunta

Nuorten työpajat

Nuorisokeskukset

Muut etsivät nuorisotyöntekijät

– Paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti (vertaisverkostot)

Paikalliset järjestöt – esim. vähemmistöryhmien tukijärjestöt, nuorisojärjestöt, sosiaali- ja terveysalan järjestöt, päihde- ja mielenterveysjärjestöt tai muut nuorille palveluita, toimintaa tai tukea tarjoavat järjestöt

TE-palvelut

Kansaneläkelaitos

Rikosseuraamuslaitos

ETSIVÄN NUORISOTYÖN MITTAAMINEN

Etsivän nuorisotyön mittaaminen ja vaikuttavuuden arviointi on haastavaa, sillä ennaltaehkäisevää kohtaamistyötä on vaikea mitata numeerisesti ja osoittaa selkeitä syy-seuraussuhteita. Sen takia on tärkeää, että tuotetaan monipuolisesti sekä tilastollista tietoa että laadullista nuorten kokemuksiin ja tarinoihin perustuvaa tietoa. Näitä tietoja yhdistelemällä saadaan parempi kuva työmuodon vaikutuksista nuorten hyvinvointiin.

Etsivän nuorisotyön käytössä on valtakunnallinen, maksuton asiakastieto- ja tilastointijärjestelmä (PAR -järjestelmä), jonka avulla kerätään valtakunnallisesti nuorten työpajojen (PARty) ja etsivän nuorisotyön (PARent) yhdenmukainen tilastollinen data. Tämän tilastotiedon avulla saadaan toiminta näkyväksi paikallistasolla ja valtakunnallisesti ja mahdollistetaan anonyymien tilastollisten tunnuslukujen vertaileminen. PAR -järjestelmien asiakashallintajärjestelmät on tarkoitettu etsivää nuorisotyötä tuottavien organisaatioiden toiminnan tuloksellisuuden sisäiseen ja ulkoiseen seurantaan. Tilastollinen tieto kerätään PARtystä, PARentista ja muista järjestelmistä kolme kertaa vuodessa yhteiseen tietopankkiin, PARkkiin. Tästä tulee aina käyttä-

jille ja yhteistyöorganisaatioille erikseen tiedote, jossa kerrotaan toimintaohjeet ja tilastojen palautusajat.

Valtakunnalliset tilastot toimitetaan opetus- ja kulttuuriministeriölle mm. rahoituksen seurantaan, tutkimuskäyttöön ja päätöksenteon pohjaksi. Tilastotiedot visualisoidaan aluehallintoviraston ylläpitämällä [Nuorisotilastot.fi](https://nuorisotilastot.fi) -sivulla. Etsivää nuorisotyötä toteuttavien työyhteisöjen täytyy huolehtia, että ajantasaiset yhteystiedot ovat PAR-järjestelmien tiedossa tiedotusta, ohjelmistopäivityksiä ja entit.fi -sivuja varten.

PARent -järjestelmä on arjen työkalu, joka paitsi tuottaa opetus- ja kulttuuriministeriön edellyttämän tilastollisen datan, mahdollistaa myös nuorten yksilöllisten prosessien dokumentoinnin tietoturvasyistä. Kirjaamiset järjestelmään on syytä tehdä mahdollisimman pian tapaamisen jälkeen, jotta järjestelmässä oleva tieto on aina ajan tasalla. Järjestelmä mahdollistaa nuoren polun seurannan ja omien muistiinpanojen tekemisen työskentelyn tueksi. Tilastollista dataa voidaan hyödyntää toiminnan ja työmuodon kehittämisessä, työn vaikuttavuuden näkyväksi tekemisessä ja nuorten osallisuuden

ja vaikuttamisen vahvistamisessa alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Tilastollisen tiedon rinnalla on hyvä hyödyntää kartoituksilla kerättyä alueellista ja laadullista tietoa, [Sovari](https://sovari.fi) -mittarin tuottamaa tietoa ja nuorten palautteita ja tarinoita. Sovari -mittari perustuu nuorten itsearviointiin pohjautuvaan anonyymin nettikyselyyn. Sovariin vastaaminen tukee osaltaan nuorten osallisuuden vahvistamista. Sovari-kyselyssä nuoret arvioivat sosiaalisen vahvistumisen kokemuksiaan etsivän nuorisotyön aikana viidellä osa-alueella: Itsetuntemus, sosiaaliset taidot, arjen hallinta, opiskelu- ja työelämävalmiudet sekä elämäntilanne ja tavoitteellisuus. Lisäksi nuoret arvioivat, kuinka hyvin palvelussa on toteutunut yhteydenpito etsivään nuorisotyöhön, kuulluksi tuleminen, luottamus ja tuen saaminen. Sovarin tulostuloksissa kunkin etsivän nuorisotyön organisaation tuloksia verrataan valtakunnallisiin tuloksiin. Tätä vertailutietoa voi hyödyntää oman toiminnan nuorilähtöisessä kehittämisessä. Eri tavoin kerätty tieto antaa suuntaa nuorten palveluiden kehittämiseen myös laajemmin. Siksi etsivän nuorisotyön keräämää tietoa on tärkeää tehdä kunnissa näkyväksi.

12.

ARVIOINTI,
LAATU,
KEHITTÄMINEN
JA RAPORTOINTI

Tilastoista ja kartoituksista saadaan tietoa esimerkiksi kohderyhmään kuuluvien nuorten määrästä, alueellisista tekijöistä, nuorten ohjautumisesta ja moniammatillisen yhteistyön toimivuudesta. Laadullisesta tiedosta saadaan käsitys esimerkiksi menetelmien toimivuudesta, ohjautumisen sujuvuudesta, nuorten sosiaalisen vahvistumisen kokemuksista ja osaamisen kehittämisen tarpeista. Nuorten kokemusten, tilastollisen datan ja etsivien nuorisotyöntekijöiden omien kokemusten koostaminen hyödyttää myös etsivää nuorisotyötä toteuttavaa organisaatiota ja kuntaa – tiedon avulla voidaan kehittää johtamisen ja toiminnan rakenteita ja luoda uusia hyviä käytänteitä arjen sujuvoittamiseksi.

Tiedonkeruumenetelmiä:

- PARent – tai muu asiakastieto- ja tilastointijärjestelmä
- Sovari –mittari
- Vuosittaiset valtakunnalliset kyselyt
- Nuorten palautteet ja nuorille toteutetut paikalliset kyselyt
- Paikalliset tilastot ja mittarit – paikallisista tarpeista kehitetyt rinnakkaismittarit, jos valtakunnallinen, raportoinnin edellyttämä tilastotieto ei ole riittävää
- Nuorten määrrien seuranta kuukausittain

Hyödyllisiä tilastoja ja tutkimuksia:

- Kunnan työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä
- Kunnan väestörakenne – esim. kohderyhmään kuuluvien nuorten kokonaismäärä, eri kieli- ja kulttuurivähemmistöihin kuuluvien nuorten määrä

- Nuorisobarometri
- Kouluterveyskysely
- Nuorisotilastot.fi
- Erilaiset hyvinvointi-indeksit – esim. hyvinvoinnin jakautuminen asuinalueittain.

Hyviä käytänteitä:

- Kirjaamiskäytännöistä sopiminen etsivän nuorisotyön tiimin sisällä – sisäisesti vertailukelpoinen ja ajantasainen tieto
- Tilastotiedon avulla yhteiskunnan ja kunnan säästöjen näkyväksi tekeminen ([Vamoksen malli](#))
- Kerätyn tiedon säännöllinen koostaminen esimiehelle vietäväksi kunnan päätöksentekorakenteisiin

Työn kehittämisessä on kerätyn tiedon hyödyntämisen lisäksi tärkeää, että osaamista päivitetään ja mahdollistetaan työn reflektointi säännöllisesti (koulutukset ja työnohjaus). Lisäksi alueellinen ja valtakunnallinen yhteistyö muiden etsivien nuorisotyöntekijöiden kanssa antaa omaan työhön perspektiiviä, uusia ideoita ja hyviä käytänteitä.

Lukuvinkkejä tiedon hyödyntämisen tueksi:

Ruth Bamming 2017. [Etsivä nuorisotyö 2016 - Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kyselyn tulokset](#), Opetus ja kulttuuritoimen vastuualue 31/2017 Aluehallintoviraston julkaisuja, Publikationer från Regionförvaltningsverket

Kinnunen Riitta 2016: [Työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön vaikuttavuus. Työkaluna sosiaalisen vahvistumisen Sovari-mittari](#), Valtakunnallinen Työpajayhdistys ry

Kerätty tieto antaa suuntaa nuorten palveluiden kehittämiseen myös laajemmin.

13.

ETSIVÄ NUORISOTYÖ KUMPPANINA

Etsivästä nuorisotyöstä säädetään nuorisolain (1285/2016) 10-12 §:ssä.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön. Etsivä nuorisotyö aloitetaan ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arvioonsa tuen tarpeesta. Etsivä nuorisotyö voidaan aloittaa myös muiden viranomaisten luovuttamien tietojen perusteella.

Nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, luovutettava nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten seuraavasti:

1.Opetuksen järjestäjän on luovutettava tiedot perusopetuksen päättäneestä nuoresta, joka ei ole sijoittunut perusopetuksen jälkeisiin opintoihin

2.Koulutuksen järjestäjän on luovutettava tiedot nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa tai lukiokoulutuksessa

3.Puolustusvoimien ja siviilipalveluskeskuksen on luovutettava tiedot nuoresta, joka vapautetaan varusmies- tai siviilipalveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen takia tai joka keskeyttää palveluksen

Ilmoittajan vastuu tukea ja tavoittaa nuorta siten kuin hänen toimialallaan säädetään, ei lakkaa, vaikka hän tekee nuorisolaissa säädetyn ilmoituksen etsivälle nuorisotyölle. Etsivällä nuorisotyöllä on velvollisuus yrittää tavoittaa kaikkia etsivään nuorisotyöhön ilmoitettuja nuoria. Opetuksen tai koulutuksen järjestäjä, puolustusvoimat ja siviilipalveluskeskus voivat jättää tiedot nuoresta myös luovuttamatta, jos ne arvioivat käytettävissään olevien tietojen perusteella ja nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna, ettei nuori ole palvelujen ja muun tuen tarpeessa.

Myös muu kuin edellä tarkoitettu viranomaisen ja Kansaneläkelaitos voivat salassapitosäännösten estämättä luovuttaa nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot, jos arvioivat tehtävässään saamiensa tietojen perusteella ja nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna nuoren tarvitsevan viipymättä tukea päästäkseen palvelujen ja muun tuen piiriin. Jos nuorten kanssa toimivat rekisteröidyt yhdistykset, säätiöt tai muut nuorten harrastustoimintaa tarjoavat yhteisöt arvioivat nuoren olevan etsivän nuorisotyön tarpeessa, voivat ne nuoren ja jos nuori on alaikäinen, myös nuoren huoltajan nimenomaisella suostumuksella ilmoittaa nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot etsivälle nuorisotyölle. Tietojen luovuttajan on sopivin tavoin etukäteen ilmoitettava nuorelle ja alaikäisen nuoren huoltajalle, että nuorta koskevia tietoja voidaan luovuttaa etsivää nuorisotyötä varten. Jos ilmoitusvelvollinen on ottanut yhteyttä sosiaalihuollostsa vastaavaan viranomaiseen (lastensuojeluilmoitus, ennakollinen lastensuojeluilmoitus tai yhteydenotto sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi), ei samojen tietojen perusteella tarvitse tehdä ilmoitusta etsivälle nuorisotyölle.

Ilmoitus etsivään nuorisotyöhön voidaan tehdä puhelimitse, sähköpostitse tai kirjallisesti. Kuntien etsivän nuorisotyön yhteystiedot löytyvät kuntien internet -sivuilta sekä valtakunnallisesti entit.fi -sivulta. Lisäksi ilmoituksen voi tehdä [Tajua Mut!](#) -toimintamallin tai [Välittämisen koodi](#) -toimintamallin kautta sellaisissa kunnissa, joissa nämä järjestelmät ovat käytössä. Nuori voi ilmaista myös itse tuentarpeensa etsivään nuorisotyöhön joko näiden järjestelmien kautta tai olemalla suoraan yhteydessä oman kunnan etsiviin nuorisotyöntekijöihin. Etsivä nuorisotyö on nuorelle vapaaehtoista, joten hänen ei ole pakko ottaa palvelua vastaan. Etsivä nuorisotyö on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää ohjausta, joten yhteistyö kannattaa aloittaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa – kun nuori ei ole vielä kadonnut.

Milloin yhteys etsivään nuorisotyöhön?

- Kun viranomainen tai toimija arvioi työsäännön saamansa käytettävissään olevan tiedon valossa nuoren olevan sellaisen tuen ja ohjauksen tarpeessa, joka ei ole suoraan määriteltävissä oman toimialan tai jonkin muun toimijan tai sektorin tehtäviin
- Kun nuori ei ole vielä valmis kiinnittymään itsenäisesti tarvitsemaansa palveluun
- Kun nuori ei ole sitoutunut palveluun tai toimintaan, jossa hän sillä hetkellä on ja on arvioitu riski, nettä hän on putonmassa tai jo pudonnut palvelun ulkopuolelle
- Kun nuoreen ei saada yhteyttä.

14.

ALUEELLISET ERITYISPIIRTEET JA TOIMINTA- TAUAT

PAIKKAAN MUKAUTUVA NUORISOTYÖ

Etsivä nuorisotyö on, ja sen pitääkin olla, hyvin erinäköistä eri paikoissa. Etsivä nuorisotyö lähtee liikkeelle nuorten paikallisista, ajankohtaisista tarpeista, alueellisista erityispiirteistä ja mahdollisuuksista. Tämän vuoksi on tärkeää tehdä säännöllisiä kartoituksia, tutustua nuorten toimintaympäristöihin ja haasteisiin paikallisesti ja alueellisesti ja suunnitella toiminta niiden perusteella. Perehdytykseen on syytä liittää myös alueellista tietoa, jotta etsivä nuorisotyöntekijä voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti.

Perehdytyksen alueellinen osuus voi sisältää esimerkiksi seuraavia asioita:

Viimeisimmän kartoituksen tulokset - Kohderyhmään kuuluvien nuorten kokonaismäärä, koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä, nuorten toimintaympäristöt, suurimmat kielivähemmistöt ja havainnot nuorten kasvu- ja elinolojen muutoksista sekä ajankohtaisista ilmiöistä > Mitä täytyy tietää toimintaympäristöstä ja kohderyhmästä?

Nuorten ohjautuminen ja verkostot - Mistä nuoret tulevat etsivään nuorisotyöhön ja mihin heitä ohjataan? Kuinka paljon resursseja vie viranomaisten tai muiden toimijoiden ilmoittamien nuorten tavoittaminen ja verkostoyhteistyön ylläpitäminen, keskeisimmät yhteistyökumppanit > Keiden kanssa tehdään, mitä ja miksi?

Resurssit ja työmuodot - Kuinka paljon resursseja käytetään esimerkiksi jalkautumiseen, verkostoyhteistyöhön, yksilöohjaukseen ja pienryhmätoimintaan? > Miten paljon mitäänkin tehdään ja miksi?

Oma organisaatio - Hallinto, toimintatavat, päätöksenteko, henkilöstöedut, järjestelmät, työhyvinvointi, työturvallisuus, työterveyshuolto ja muut organisaation rakenteet > Mitä täytyy tietää omasta organisaatiosta?

Paikalliset toimijat ja nuorten palvelut - Nuorten palvelujärjestelmän paikalliset erityispiirteet, mitä palveluita nuorille on ja mikä on niiden saavutettavuus > Mitä täytyy tietää muista toimijoista ja palveluista?

Alueelliset erityispiirteet - Paikallinen kulttuuri, etsivän nuorisotyön historia, nuorten mahdollisuudet ja tulevaisuuden näkymät

> Mitä erityistä täytyy ottaa huomioon toimintaympäristöissä, menetelmissä ja tekemisen tavoissa paikallisesta näkökulmasta?

ETSIVÄ
NUORISOTYÖ

Nuorisolaki 2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Nuoriso

PAR - asiakas- ja
tilastointijärjestelmä

Nuorisotilastot.fi
- Etsivä nuorisotyö

Nuorisotakuu

Tietoa Nuorista
- Valtion nuorisoneuvosto

entit.fi
Etsivän nuorisotyön yhteystiedot

Etsivän nuorisotyön
suljettu Facebook -ryhmä

Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Julkaisut

Etsivän nuorisotyön kehittämisen
tuki -projekti (blogi)

Tajua Mut!

Välittämisen koodi

Riksförbundet för fältarbete

Koordinaatit nuorten
tieto- ja neuvontatyöhön

Koordinaatti

Suomen nuorisokeskukset

Nuotta -valmennus

Valtakunnallinen
Työpajayhdistys Ry

Amet ry

Nuorten Elämä

Kuntouttavan työtoiminnan
käsikirja

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

15.

HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ

16.

KIRJALLISUUTTA JA TUTKIMUSTA

Alanen Olli & Kotkavuori Aapo 2014. Välittämisen ammattilaiset - Vamoksen käsikirja etsivään nuorisotyöhön. Helsingin Diakonissalaitos.

Appelqvist-Schmidlechner Kaija, Savolainen Minna, Nordling Esa & Eija Stengård 2011. Time Out! Aikalisä! Elämä raiteilleen - Toimintamallin ja tukipalvelun implementoinnin arviointi Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.

Gretschel, Anu & Myllyniemi, Sami 2017. Työtä, koulutus- tai harjoittelupaikkaa ilman olevien nuorten käsitteitä tulevaisuudesta, demokratiasta ja julkisista palveluista - Nuorisobarometrin erillisnäyte/aineistonkeruu.

Henriksson, Jonna 2015. ”Ne ei oo vaan töissä, ne oikeesti välittää meistä” - Etsivän nuorisotyön ja nuorten tarpeiden kohtaaminen syrjäytymisen kontekstissa Lemppälässä. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteet.

Hjort, Haldis 1995. Etsivän työn psykologia

Huotari, Johanna 2015. Etsivä löytää vai löytääkö? - Etsivien nuorisotyöntekijöiden kokemukset Internetin ja sosiaalisen median käytöstä nuorten tavoittamisen keinona ja nuorisotakuun toteuttajana. Jyväskylän yliopisto. Yhteiskuntapolitiikka.

Juvonen, Tarja 2015. Sosiaalisesti kontrolloitu, hauraasti autonominen - Nuorten toimijuuden rakentuminen etsivässä nuorisotyössä. Nuorisotutkimusverkosto /Nuorisotutkimusseura, Verkkojulkaisuja 116.

Kaartinen -Koutaniemi, Jaakko 2012. Etsivässä työssä - Kauan sä aiot olla siinä

Kallinen, Yrjö 2014. Karnevaalista kujanjuoksuun :tutkielma Tampereen keskustan käänteisnormatiivisista nuorten alakulttuureista. Tampereen yliopisto. Sosiologia.

Kalliomaa, Johanna 2016. ”Ainoa hommani on auttaa sinua.” Etsivän nuorisotyön hyvät käytänteet Etelä-Suomen alueella. Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Opetus- ja kulttuuritoimi.

Keisu, Minna 2016. Epäsuotuisasta elämänkulusta paremmalle kaistalle: Monialaisen yhteistyön piirissä olleiden nuorten miesten tarinoita. Tampereen yliopisto. Yhteiskunta- ja kulttuuritieteet.

Kemp, Päivi 2013: ”Tuo hetki, pieni kosketus, aikamoinen kohtaaminen”: Vuorovaikutus asiakastyössä etsivän nuorisotyöntekijän kokemana. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Järjestö- ja nuorisotyö (YAMK).

Kinnunen, Riitta 2016. . Työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön vaikuttavuus -Työkaluna sosiaalisen vahvistumisen Sovari-mittari. Valtakunnallinen Työpajayhdistys ry.

Kupari, Tuuli 2013. Etsivä työ nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä: tutkimus Jyväskylän etsivän nuorisotyön ja ammattipiston yhteistyöstä. Jyväskylän yliopisto. Sosiaalityö.

Kurikkala, Mari 2015. Etsivä nuorisotyö ja sen johtaminen. Centria-ammattikorkeakoulu. Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen (YAMK).

Kuure, Tapio, Kapanen, Anna & Lipponen, Elisa 2015. Sosiaalinen vahvistaminen käsitteenä ja palveluina. Valtakunnallinen Työpajayhdistys ry.

Mikkonen, Mika, Kauppinen, Jaana, Huovinen Minna & Aalto, Erja 2007 (toim.). Etsivä työ Euroopan syrjäytyneiden väestönsien parissa - Suuntaviivoja yhdenmukaisiin etsivän työn palveluihin.

Männikkö, Jaana 2011. Etsivän nuorisotyön ja työtohteen pika-analyysi

Pulkkinen, Henna 2016. Palvelupolut etsivässä nuorisotyössä: Etsivän nuorisotyön asiakasjakso-

jen tarkastelua maaseutukunnissa. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Sosiaali- ja terveysala (YAMK).

Puuronen, Anne 2014. Etsivän katse - Etsivä nuorisotyö ammattina ja ammattialan kehittäminen - näkökulmia käytännön työstä. Nuorisotutkimusverkosto.

Sand, Anniken 2011. Working with young people at risk - A practical manual to early intervention, outreach, peer work, focus groups and motivational interviewing. City of Oslo Alcohol and Drug Addiction Service, Competence Centre

Sorell, Anni-Reetta 2017. Kuka laivaa ohjaa ja minne se seilaa? Etsivän nuorisotyön johtaminen ja sen mahdollistamat työn rakenteet - Humanistinen ammattikorkeakoulu. Järjestö- ja nuorisotyö (YAMK).

**Suuronen, Katja 2016. ”Ei tarvinnut yksin muis-
taa tehdä kaikkea, kun oli joku sanomassa että
sun pitää tehdä tuo ja tuo”** - Etsivän nuorisotyön asiakkaana olleiden nuorten käsityksiä etsivästä nuorisotyöstä. Oulun yliopisto. Kasvatustieteet.

**Tahvanainen, Terhi 2010. ”TE OOTTE NIIN IHA-
NAN TUKEVIA”:** Etsivän työparitoiminnan toimintamalli Jyväskylän Nuorten Taidetyöpajalla. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen (YAMK).

Varjonen, Ilona 2106. Miten palveluiden ulkopuolella olevat nuoret tavoitetaan?: Tavoittamisen menetelmien kehittäminen Turun kaupungin etsivään nuorisotyöhön. Turun ammattikorkeakoulu. Sosiaaliala (YAMK).

Ylimys, Susanna 2016. Löytävän nuorisotyön syklissä: Case kauppaokeskus Itis. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Järjestö- ja nuorisotyö (YAMK).

Perehdytysoppaan kehittämiseen osallistuneet etsivät nuorisotyöntekijät

Aki Vahanan, Henna Saunamäki, Jenni Laakso, Johanna Ala-Korpi, Johanna Lehtiniemi, Juha Mertala, Mikael Lökfors, Alekski Ylivero, Aliisa Sakko, Anna Alvari, Anna Jokikokko, Anna Kemppainen, Anna Visuri, Anne-Mari Hynönen, Anne-Mari Teppo, Anni Heikintalo, Anni Kurki, Anni Rouhiainen, Anniina Eskola, Anniina Lang, Anni-Reetta Sorell, Antero Kotila, Antti Oksanen, Anu Kokki, Anu Mattila, Anu Utter, Ari Pekka Pasanen, Ari Pekka Tapio, Arto Tujunen, Arvo Peltonen, Assi Herttuainen, Camilla Sjöskog, Eeva Salomaa, Eevi Harju, Eija Pyrrö, Elina Alatörmänen, Elina Nuotio, Elina Pietikäinen, Elina Viisanen, Ella Jormalainen, Emmi Tuomi, Erno Liukkonen, Essi Makkonen, Hanna Halme, Hanna Leino, Hanna Liimatainen, Hanne Kortelainen, Hanne Ylitalo, Heidi Elo, Heidi Klubb-Ylilauri, Heidi Pallari, Heini Niemelä, Henna Fränti, Henna Moisio, Iida Malinen, Iina Keisala, Iivari Peltonen, Ilari Jääsalmi, Ira Selkälä, Isabel Fernandez Garcia, Jaakko Lehtolainen, Jaakko Vainionkulma, Jaana Helander, Jaana Nummiranta, Jaana Petäjoki, Jael Silander, Janette Poikela, Jani Suomalainen, Janita Maijanen, Janne Pajunen, Jari Löppönen, Jari Tanskanen, Jarkko Sirainen, Jemina Markkanen, Jenni Kemppainen, Jenni Koskivuori, Jenni Marttila, Jenni Salmela, Jenni Turpeinen, Jessica Pitkänen, Johanna Pasma, Johanna Rosenqvist, Joni Hietanen, Joni Liikala, Jonna Pauhe, Joonas Oja, Joonas Rönkkönen, Jouni Metso, Jukka-Pekka Mattila, Juuso Fast, Kaisa Karvonen, Kaisa Suhonen, Kalle Kohonen, Karin Pasanen, Karoliina Ala-Luopa, Kati Hänninen, Kati Kuikka, Katja Kuusirati, Katja Mäki, Katja Ruotsalainen, Katja Uustalo, Kirsi Lankinen, Kirsi Mäkinen, Kirsi Partanen, Kirsi Purola, Kirsi Salo, Kirsimari Peltomäki, Larissa Mouhu, Lasse Raivio, Laura Ahmad, Laura Sarasto, Laura Sinkkonen, Leena Kautto-Kouka, Leena Miettinen, Leena Puttonen, Leena Valtonen, Lina Nybjörk, Linda Staffans, Linda Österberg, Maarit Iso-Jaakkola, Maija Peura, Maija Viitanen, Malin Eriksson, Margit Kontola, Mari Jokela,

Mari Katajamäki, Mari Murto, Mari Virtanen, Maria Lammervo, Mari-Anna Hovi, Marianne Anttila, Marika Huusko, Marika Jousmäki, Marika Kananoja, Marika Kursu, Marika Mäkinen, Marita Vartiainen, Maritza Shabani, Marja Valikainen, Marjaana Anttonen, Marja-Maija Pyykkönen, Marjo Ahola, Marjo Ruuska, Marjo Ullgren, Marjukka Tyvelä, Markku Huovinen, Markku Iso-Heiko, Matti Hulkkonen, Matti Rintamäki, Matti Vesterinen, Mauri Vainio, Merja Laitala, Merja Lukinmaa, Merja Suominen, Mervi Alitalo, Mervi Hotokka, Mervi Laakkonen, Mervi Mikkonen, Mia Karvonen, Miia Aaltonen, Miia Hämäläinen, Miia Oksanen, Miika Sandberg, Mika Turkka, Mika Ylitalo, Mikko Ampula, Mikko Hietalahti, Mikko Niemi, Mikko Nisukangas, Minna Heinonen, Minna Herukka, Minna Lappalainen, Minna Lottanen, Minna Männikkö, Minna Rautioaho, Mira Kämäräinen, Mira Pietikäinen, Mona Kaverinen, Moona Hellsten, Mäns Aldén, Nancy Hyytiäinen, Nina Lindvall, Noora Alhainen, Noora Herranen, Noora Immonen, Noora Kuuskoski, Olli Saarinen, Outi Grekula, Outi Pohja, Panu Räsänen, Pasi Niskala, Pauliina Koljonen, Pauliina Pihlajaniemi, Pauliina Sormunen, Pekka Loikkanen, Pernilla Bäcklund, Pertti Rytönen, Petra Mäki, Piia Murtomäki, Pirita Kylmä, Pirkko Suhonen, Päivi Hämäläinen, Päivi Isuls, Päivi Kandolin, Päivi Kemppainen, Päivi Lahti, Päivi Myllylä, Päivi Sippola, Päivi Sirviö, Raija Massey, Riika Ukonaho, Riikka Eerikinharju, Riikka Tuovila, Riitta Rytönen, Riitta Ukura, Saana Guttorm, Sakari Wuorijärvi, Sami Nikkanen, Sami Renberg, Sanna Arminen, Sanna Kosunen, Sanna Vartiainen, Sanni Laurila, Sanni Suvila-Nuutinen, Sara Sundqvist, Sari Kalliosaari, Sari Kattainen, Sari Okkonen, Satu Karvonen, Satu Lankinen, Satu Punkari, Siiri Suhonen, Silja Piirainen, Sini Pohjankoski, Sini Rautiainen, Sirpa Rautio, Soili Uotila-Välimäki, Sole Silfverberg, Susanne Pohjola, Suvi Björk, Suvi Lehojärvi, Tanja Jokiniemi, Tanja Koivumäki, Taru Leppimäki, Taru Marttelin, Teresa Termonen, Tero Huvi, Tero Myllyvirta, Tero Rautio, Tero-Petri Suovanen, Tia-Marika Sohlman, Tiia Backman, Tiia Laine, Tiia Niuranen, Tiia Vilppula, Tiina Aydin, Tiina Myllymäki, Tiina Parkkinen, Tiina Pyrrö, Tiina Teinilä, Tiina Vaattovaara, Timo Pessala, Titta Brunou, Tommi Grönroos, Tommi Iivonen, Toni Koistinen, Topi Kemppainen, Tuomas Kärki, Tuomas Runnako, Tuomo Turunen, Tuula Sarajärvi, Tuuli Rissanen, Tuulikki Luokkala, Tytti Nevala, Ulla Lehtolainen, Ulla Mänttari-Tikka, Veli-Pekka Kontio, Vesa-Matti Lehtinen, Virpi Huittinen, Virpi Jumppainen, Äygün Hairetdin-Moilanen

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Anna Vilen

Etsivän nuorisotyön kehittämisen tuki -projekti
Espoon nuorisopalvelut 2018

